

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . 26.—
za pol leta . . . 13.—
za četrt . . . 6.50
za en mesec . . . 3.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inoseststvo . . . 35.—
== V upravištvo: ==
za celo leto naprej . . . 22.40
za pol leta . . . 11.20
za četrt . . . 5.60
za en mesec . . . 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne številke 10 v.

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13
za trikrat . . . 10
za več kot trikrat . . . 9
V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
== Izhaja: ==
vsak dan, izvenoma nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah številka 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona številka 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah številka 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona številka 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Brez primere!

Kako propala je slovenska liberalna stranka, tega ne vé samo slovensko ljudstvo, marveč že vsa avstrijska javnost. Vsemu svetu je znano, da je liberalna stranka vsakemu, tudi zlodeju, naprodaj, če more zase in za svoje voditelje kaj izbrati, da ne pogine. Zato se je z Nemci pismeno dolga leta s pogodbami vezala zoper lastne brate, zato tudi, odkar bijejo v parlamentu združeni Slovani boj zoper Nemce in vlado, stoji na strani vladi in se pusti od nje za to plačati.

V prvič, odkar imamo v Avstriji sploh parlamentarno življenje, nastopajo Slovani solidarno, z njimi so celo zastopniki poljskega ljudstva in pred to slovansko vzajemnostjo se nemštvo trese in samo priznava, da ga bo konec, ako Slovani vztrajajo. Slovani so s svojo edinstvenostjo dosegli celo to, da je vlada z Nemci vred morala začeti misliti na to, kako dejansko uveljaviti tisto enakopravnost, ki je Slovanom zakonito zajamčena, a se do danes ni izvajala.

Vsa slovanska javnost ta boj odobruje. Vsa slovanska javnost pa je tudi za najostrejši boj, ker do danes so Slovani bili vsikdar preobzirni, popustljivi in niso nikoli pokazali vsega, kar premorejo. Ne najdeš, ako prehodiš vso državo od Kotora do Ustja, med Slovani enega samega, ki ne bi bil z vsem srcem na strani slovenskih zastopnikov, ki so zdaj prvič pokazali nemški vladi, kakšna sila počiva v Slovanih, ki se ne bodo nikdar več dali tlačiti od nikogar in ki nočejo v Avstriji več hlapčevati, ampak biti tudi gospodarji!

Motiš se! Pač — najdejo se ljudje, ki so rojeni od slovenske matere, pa v tem tako usodnem in zgodovinskem boju, kjer se gre za to, da dobi Avstrija drugačno lice, svoje lastne poslance in celo slovanske poslance, psujejo, ki jih zmerjajo s »kumranci« in ki slovanski obstrukciji v parlamentu žugajo celo z ulico!

Ti ljudje so — slovenski liberalci! Ali res? Ali more biti človek, ki tako misli in piše?

Ne vemo, ali so res vsi slovenski liberalci taki, ali ne. Zelo verjetno, kajti tako gnjila, demoralizirana in do mozga izkvarjena stranka kot je liberalna, ne more imeti veliko pristašev, ki bi bili boljši od nje. To je gotovo, da tako, kakor smo pribili, piše »Slovenski Narod«, in da tako še roben »Slovenski list« ni pisal.

Zdaj, ko Slovani, solidarni v »Tuniji«, križajo meče z oholim nemštvom in od njih odvisno vlado, se je našel slovenski list, ki ščuje zoper poslance »Slovenske Unije« dunajsko sodrgo, strizlje in plattenbrüderje, da naj grejo še pred parlament ga razdenejo in se lotijo slovenskih poslancev, ki obstruirajo!

Tako piše »Slovenski Narod« v uvodniku in prvi dnevni notici dne 17. decembra 1909.

In prav ta »Narod«, drugače poln sladkih besed in fraz o slovensko-českem bratstvu, vseslovanstvu, jugoslovanstvu in neoslavjanstvu, imenuje zdaj česke agrarce in radikalce »leparje, nesramneže, ki se boré za svoje žepce, in zoper poslance »Slovenske Unije« kliče na pomoč stotisoče pesti ter grozi, da bo »ulica napravila s slovanskimi obstrukcionisti račun«!

Slovensko ljudstvo! Niti listi strupenih alpskih Nemcev, ne »Tagblatt«, ne »Tagespost«, ne »N. Freie Presse«, nobeden še ni tako lopovski napadel slovenskih poslancev kakor glasilo slovenske liberalne stranke! Niti nemški glasila tako ne šuntajo nemške dunajske ulice zoper slovenske poslance kakor jih šunta zoper nje list, ki ga pišejo ljudje, rojeni od Slovencev na slovenski zemlji! Pa zdaj pomislite, da je komaj en teden preteklo, ko je voditelj te stranke zahteval na nekem shodu »najodločnejši in najbrezobzirnejši boj zoper vlado na Dunaju!« Ali zasluži taka brezmejna podlost, kakor jo je včeraj natisnil »Slovenski Narod«, sploh kak odgovor?

Ne! Vzemimo in beri!

Edino primerni odgovor bo, da bo slovensko ljudstvo ko bo zopet stopilo na volišče, vso politiko na tla to brezstidno stranko, to vlačugo, to visoko šolo neznačajnosti in vsakovrstnega lenovstva, ki se ne ustraši celo narodnega izdajstva!

Pošteni Slovenci, ki narodno čutite, skupaj zoper to ničvredno družbo!

Veliki in majhni ljudje.

Shakespeare skrbi v svojih velikih zgodovinskih dramah, da poleg resnih junakov, ki nosijo na svojih ramah razvoj velikih dogodkov, nastopajo tudi možički, ki skrbijo za zabavo, da si gledavec oddahne in da po kontrastu med malenkostno smešnostjo in veliko tragiko življenja postanejo osebe glavnih junakov tem bolj orjaške in impozantne.

Velika, odločujoča igra se vrši zdaj v dunajskem parlamentu. Slovenski poslanci bijejo veliki boj za enakopravnost Slovanstva. Mi vemo, kaj to pomeni! Če se prizna Slovanom enakopravnost, potem je konec nemške hegemonije, potem je konec stoletnih krivic. Da, še več! Slovani so v veliki večini po številu, če se jim torej prizna enakopravnost, je velik preobrat vsega vladajočega sistema sploh samo vprašanje kratkega časa. To vedo tudi nasprotniki. Zato se že deseti mesec bije ljut boj, kakor ga še ni doživel avstrijski parlament. Kajti nobena prejšnjih obstrukcij ni imela niti oddaleč tiste odločilne važnosti, kakor sedanja, ki pomenja res zgodovinsko dejanje.

Ponosni smo na to, da stoje na čelu tej borbi poslanci naše Slovenske Ljudske Stranke.

V tej resni dobi pa skrbi usoda tudi za oddih in za zabavo. In v to si je izvolila nesrečnega Ivana Hribarja, ki je čutil potrebo, da nam da priložnost, da na njegovi osebi demonstriramo vso malenkost našega liberalizma.

Ivana Hribarja je prišlo na Fužine poslušati tako malo ljudi, da bi bil lahko izprevidel svojo brezpomembnost, pa priobčil je svoja »izvajanja« v »Narodu« debelo tiskana. Pribijmo blamaže!

Pred vsem se je Hribar bahal, da Slovenci prav gotovo »dobimo ministra«. »In dobili ga bomo!« je povdarjal, kakor bi bil on, Ivan Hribar, veliko bitko dobil. Priprčan smo, da če bo res imenovan kdaj kak Jugoslovjan za ministra, mu bo prvi prišel čestitat Ivan Hribar, brez ozira na stranko, se bo skliceval na svoje zasluge v tem oziru, in minister se bo zavaroval pri Hribarju.

Protestirati pa moramo proti plitvosti, s katero je Ivan Hribar razlagal

pomen sedanje borbe. To vendar ni v prvi vrsti vprašanje avanciranja za uradnike, tu se ne gre za to, kako službo dobi ta ali oni uradnik, kdo postane tajni svetnik itd. — Zgodovinski pomen borbe naših poslancev je v tem, da je to boj za enakopravnost našega ljudstva in naše narodnosti.

In tu se naj Ivan Hribar potrkna na prsi in naj pove, če ni njegova stranka vse storila, da uspeh tega boja prepreči in borilce oslabi! Narodno-napredna stranka je bila proti splošni in enaki volivni pravici, ki je omogočila Slovanom sploh sedanji nastop. Državnozborna frakcija, kateri pripadala kot tipična člana Hribar in Ploj, pa je metala borilcem za pravice Slovanov neprenehoma polena pod noge. Še zadnji trenotek, ko je že bitka zavihrala, je ta žalostna frakcija glasovala proti obstrukciji in hotela tako doseči poraz slovanske obstrukcije. To je istina! Iv. Hribar pa bo seveda vse uspehe obstrukcije — sebi pripisal. Ga poznamo!

Hribar ima vselej tudi — kakor poje pesem — »srcé in za dom solzé«! Tako je tudi na Fužinah potečil domorodno solzo dejstvu, da »še nismo imeli razen Winklerja niti enega Slovence za deželnega predsednika«. Oj Hribar! Ta Winkler, po katerem sedaj Hribar solze toči, je bil od liberalne strani kruto napadan, ker je bil prepošten za liberalno politiko. Liberalna stranka je vrgla Slovence Winklerja, nakar je prišel Nemec Hein, najhujši sovražnik Slovencev, s katerim se je liberalna stranka zvezala v boju proti slovenski ljudski stranki. Oče te slovensko-nemške vladne zveze, ki je toliko zla povzročila in za poldrugo desetletje zavrla naš narodni razvoj, je bil Hribar! Seveda, sedaj taji podpise in joka za — Winklerjem!

Dalje je Hribar proslavljal misel o sedanji rešitvi krize s poštenim uradniškim ministrstvom. A to je zahteva S. L. S. Hribarjeva frakcija je bila vendar po srčni želji Plojevi vneto vedno za ministra-rojaka brez portfelja iz krogov poslancev. To zahtevo je vedno zastopal tudi Hribarjev list »Slovenski Narod«.

»Slovani v državnem zboru so na pravi poti,« je krepko poudarjal Ivan Hribar. Njegov list »Slov. Narod« pa neprenehoma napada taktiko naših poslancev. Kako je to, Ivane?

LISTEK.

Kapitanova pripovedka.

Kapitan Jacquard je bil zanimiv človek. Bil je velike, krepke postave, vendar pa prožne. Imel je celo prijeten obraz, s katerega je odsevala čilost in veselje do življenja.

Kapitan je primeroma zgodaj opustil vojaško službo. Življenje v garnizijah mu ni ugajalo; vleklo ga je samo za nenavadnimi dogodki. Delal je rad, kar se mu je obljubilo, in ker je bil takega značaja, je šel na potovanje. Pred vsem so imele zanj privlačno čilo neznane dežele. Skrivnostni Tibet, nepol barbarske pokrajine v Ameriki so mu bile posebno priljubljene. Po dolgih letih se ga je videlo samo po par v Parizu, kjer je bil samo toliko časa, da se mu je ponudila zopet ugodna prilika za nadaljno potovanje.

Prijateljem je vedno rad pripovedoval o svojih doživljajih, in vedno je bil užitek, poslušati njegove besede.

S pojedino smo praznovali njegov povratek iz Pariz in tudi takrat se ni pustil dolgo časa prositi. Začel je pravi smehljajem na ustih:

»Vem, gospodje, na kaj čakate; dolžan sem vam povrniti izborni diné, kako pripovedko. Dobro, ne bom se odtegnil svoji dolžnosti.

Na mojem pomorskem potovanju

iz Kitajske v Ameriko sem se seznanil z nekim mladim Mehikancem, ki je bil v svoji domovini lastnik velikih kavin in tobačnih nasadov.

Opisoval mi je lepoto pokrajine, ki jo tujci malo obiskujejo, kjer so bujne plantaže, v tako blišču barvah, da sem sklenil potovati v Mehiko. Prepotoval sem od severa do juga vso Mehiko in doživel marsikaj, kar pač ni vredno pripovedovanja, a v pokrajini, kjer biva moj prijatelj, me je pričakovalo presenečenje, katerega bi nikdar ne verjel. Spoznal sem, kaj je — strah.

Potoval sem skozi pusto pokrajino, kjer ne živi skoro noben človek. Zaradi večje varnosti sem si znal pridobiti za spremstvo z denarjem dva revna človeka. — Ko je nastopil večer, smo iskali prenočišča.

»Senor, jaz vem tu v okolici za neko prenočišče.« mi je dejal eden mojih spremljevalcev. »Ali naj gremo tja?«

»Seveda!« sem odgovoril. »Ne miha me preveč, prenočevati pod milim nebom.«

»Dobro, pojdimo. Gostilničar sicer nima veliko sob na razpolago, a je moj prijatelj in bo storil vse, kar je v njegovi moči.«

Zaupali smo se njegovemu vodstvu. — — —

Medtem je nastala noč, droben dež je začel padati, da smo bili vsi premočeni. Počasi smo šli naprej, dokler ni

smo v daljavi zagledali luči. Prenočišče!

Da, to vam je bil hotel! Razpokano zidovje, slamnata streha, mesto s steklom so bila okna zamašena s popirjem . . . kratkomalo prava zločinska beznica.

Velik, surov mož, z bakrenastim obrazom nam je prišel nasproti. Naš vodnik mu je povedal, česa želimo.

»Moj gospod želi tu prenočiti in midva tudi.«

»Z največjim veseljem; v hlevu je dovolj prostora.«

»V hlevu!« vzkliknil sem ogorčen.

»Da, kje drugodi pa? Ali mislite mogoče, da je to tukaj kaka palača? Hlev je popolnoma dober in najmanj deset možakarjev iz prerije se je že notri vgnezdilo. Se bodo morali pač nekoliko bolj skupaj stisniti, potem boste imeli že dovolj prostora.«

Gotovo nisem razvajan, kar se tiče prenočevanja na potovanju, a vendar se mi ni zdelo pametno, prenočevati s kakimi desetimi ali dvanajestimi pustolovci v istem hlevu.

To je tudi pripravilo gostilničarja, da je začel premišljevat.

»Mogoče imam še kako sobo za Vas, ali prej moram napraviti v njej red.«

»Dobro, senor,« sem odgovoril, »moja spremljevalca lahko spita v hlevu, a zase moram imeti posebno sobo. Ali je še kaka prosta?«

»Nobena; a mogoče bi se dalo eno izprazniti.«

»Lahko počakam. Plačilo mi je stranska stvar.«

»Plačilo znaša pet pijastrov.«

»Dobro.«

»Seveda se mora plačati naprej.«

Kaj sem hotel? Moral sem plačati. Komaj pa je imel gostilničar denar v žepu, je izginil.

Moja spremljevalca sta šla v hlev in ostal sem sam.

Da bi mi ne bilo predolgočasno, sem šel v takozvano gostilniško sobo. Nad menoj sem slišal letati ljudi semtertja. Iskali in prenašali so težko sobno opravo. Torej se je vendarle pripravljala zame kaka sobica.

Toda, ali je bila tema, ki me je obdajala, ali je bilo enoglasno pluskanje dežja ali žalostna hiša — — — bilo mi je, kot bi me nekaj davilo, bilo mi je tesno, in vse te priprave nad mojo glavo so se mi zazdele, kot bi mi napovedovale nesrečo.

Gostilničar se je vrnil in brez obotavljanja sem mu sledil.

Luč, ki jo je nosil v roki, je plamtela nemirno semtertja in več kot enkrat sem bil v nevarnosti, da bi padel s stopnic, ki niso bile nič drugega kot navadna lestva.

Končno je odprl vrata moje sobe in postavil luč na mizo.

»Ste-li s tem zadovoljni? Vi gotovo niste boječi ali praznovni?«

Slednjič se je Hribar prilizoval socialnim demokratom in beračil za njihovo pomoč proti S. L. S. To je storil Ivan Hribar v istem trenutku, ko se S. L. S. z največjo odločnostjo vojskuje za slovanske pravice in ko so socialni demokratje v ostri borbi proti Slovonom. Socialni demokratje prirejajo velike demonstracije proti slovanski obstrukciji in jo obrekujejo na vseh koncih in krajih z lažjo, da hoče slovanska obstrukcija »podražiti kruh« — Hribar pa v istem času vabi socialne demokratje v objem, da pade v hrbet S. L. S., katero podpirati bi bil dolžan, ako bi njegov intelekt tako daleč segal, da bi razumel njene cilje.

O političnem intelektu Ivana Hribarja pa nismo imeli nikoli visokih misli. Ko smo čitali zadnje njegove ekspektoracije v zvezi z Žerjavovimi, na katerih podlagi je že »Narod« prokoval, da je dr. Šusteršičev mandat v ljubljanski okolici izgubljen — to so resni politiki! — je naše uvaževanje Hribarjevega intelekta padlo na ničlo. Toliko političnega intelekta pripisujemo na primer možičkom, ki jih prodajajo na semnju svetega Miklavža.

Sicer pa se s takimi malenkostmi sedaj ne moremo baviti. Resen čas je, v katerem se vrše velike izpremembe. Čivkanje in bevskanje na liberalnih shodih sedaj samo kaže, da je ta stranka čisto nesposobna, da bi umevala sedanjí položaj.

Koroški Slovenci.

Shod v Velikovcu.

Kakor je bilo pričakovati, tako se je tudi obnesel shod političnega in gospodarskega društva. Zborovanje je otvoril kanonik J. Debevc, za predsednika je bil soglasno izvoljen škocijanski župan g. Piec. Prvi je govoril č. g. msgr. V. Podgorc, ki je izjavil sledeče: Slovanska Unija ima sedaj vajeiti v rokah. Nemški krščanski socialci bi morali biti apostoli krščanske pravice. A temu ni tako. Sedaj se vrši boj med Nemci in Slovani. To čutimo posebno na Koroškem. Slovenci hočemo pravico, a zato nas zapirajo. (Celovski kolodvor.) Slovenci tega ne bomo trpeli. Nemec dobi pri nas službo, Slovenec pa ne. Kako kričijo vsi Nemci, če se jim zgodi kje kaka navidezna krivica! To so ljudje, ki so naščuvani proti nam Slovencem. Kako deluje nemško društvo »Südmark« na Spodnjem Štajerskem! Nemški krščanski socialci so zaslili. Ti ne poznajo več pravice. Ne bo prej miru, dokler ne bo pravice. Tam je mir, kjer je pravica. Zakaj bi v Avstriji Slovani ne prišli do pravice, ker smo vendar v večini? Kaj bi Celovec počel, če bi ga Slovenci ne podpirali? Čuditi se moramo, da se celovski obrtniki pustijo vladati od ljudi, ki ne plačujejo davka! Če gre državni zbor narazen nič ne de. Ne samo s Čehi se mora napraviti mir, tudi Slovenci smo tu. Čehi tega ne bodo dopustili. Tudi v gospodarskem oziru se mora Avstrija boljše ozirati na slovanski jug. Ali ni škandal za kulturno državo, da za Jugoslovane takorekoč ničesar ne stori? Ob morju je navadno blagostanje najboljše, pri nas v Avstriji pa najslabše. Žalostno, da morajo naši ljudje v Ameriki iskati svoj kruh, med tem, ko se

tujec šopiri med nami. S politiko se moramo baviti, ker nas ta kot veletok potegne za seboj. Da je danes taka draginja, krivo je temu to, ker denar nima nobene vrednosti. Nato navaja razne primere iz gospodarstva. Več veselja moramo imeti do dela, do doma, do vere! Delo moramo bolj spoštovati, kot denar. Svoj temeljití govor konča g. govornik z apelom na Slovence: »Ne poslušajte nasprotnikov!«

Kot drugi govornik nastopi kanonik J. Dobrovc. Omenja krivice, ki smo jih doživeli koroški Slovenci v zadnjem času od deželnega šolskega sveta glede nastavljenia slovenskih učiteljev v nemške kraje; slika nemška tolovajstva na Brnici in omenja zatvoritev »Narodnega doma« v Grebinju. Konečno predlaga med drugimi tudi sledeče resolucije:

Slovenski volivci zbrani na političnem shodu v Velikovcu, dne 15. decembra 1909:

Slovenskemu deželnozbornemu poslancu, g. Florijanu Ellersdorferju izrekamo za njegov odločen in možat nastop v svrhu otvoritve »Narodnega doma« v Grebinju najiskrenejšo zahvalo in zaupanje!

Celovski župan in deželnozborni poslanec pl. Mettnitz je obljubil povodom zadnjih deželnozbornih volitev da se bo železniška proga Celovec - Velikovec - Grebinj takoj trasirala, kakor hitro bo skopnel sneg, a proga še ni trasirana. Zato mu izrekamo nastrožjo nezaupnico.

Ko sta govorila še č. g. župnik J. Rozman iz Libelč, da nismo nasprotniki učiteljev sploh, ampak le nemških in nemškutarskih učiteljev in učitelj iz narodne šole v Št. Rupertu. G. A. Peseč, ki je pozival zborovalce, naj zahtevajo narodno vzgojo svoje mladine, ker je to kruh za nadarjene slovanske sinove, je predsednik shod zaključil. Mnogobrojni udeleženci so se potem podali v narodno šolo v Št. Rupert k Božičnici.

Jeseniške novice.

J Od Sv. Križa nad Jesenicami. Sprejem, ki so ga Planinci priredili dne 10. t. m. novodošlemu duhovniku Juvanu, je bil prav prirčno slovesen. Kljub precejšnemu snegu so postavili več slavolokov s pomenljivimi napisi, razobesili zastave, in sploh vsa župnija s šolsko mladino vred se je kosala, kdo bo prirčneje pozdravil novega gospoda. Ne moremo točneje popisati čutil, ki so navdajala srca Planincev, kakor jih je izrazil ob tej priliki neki priprost mož: »Ah, bolj je lušno, kakor o Svetem Telesu!« I gospodu i župljanom želimo, da bi jim bilo vedno tako »lušno«!

J O nesreči, ki se je dogodila preteklo nedeljo na jeseniškem kolodvoru, je »Slovenec« že kratko poročal. O nezgodi smo zvedeli še sledeče: 19-letni Karol Mrak, doma iz Kranjske gore, se je v nedeljo ob 9. uri pripeljal na jeseniški kolodvor na delo. Imel je spenjati vozove. Hotel je pripeti voz na stroj, pa je bila baže veriga prekratka, zato ni mogel speti. Stroj je šel nekoliko naprej, pa je takoj zopet nazaj butil, pri čemer je fanta s tako silo stisnil med »pufarje«, da se je samo še zavrtel

in se mrtev zgrudil. Kje je krivda nesreče, ne vemo; bodo že drugi preiskali. Nesreča se je pripetila pol ure potem, ko je mladenič prišel na delo. Ponesrečenca, čigar pogreba do jeseniškega kolodvora se je udeležila velika množica železniškega osebja, so prepeljali v Kranjsko goro.

J Lep pogreb so priredili tovarniški delavci svojemu umrlemu sodelavcu Jerneju Murniku pretekli četrtek. Spremljala ga je tudi tovarniška godba, ki je s svojimi finimi žalnimi komadi zopet pokazala, da pod vodstvom gosp. Bernarda stoji zelo visoko. Lep napredek nas vedno veseli, zato ga z veseljem priznavamo tudi pri tovarniški godbi, četudi jo liberalci v »Slov. Domu« napadajo, in četudi se nekdo jeze peni, kadar jo mi pohvalimo! Pravica naj se zgodi, čeprav se svet podere!

J »Gorenjec«, ki je gotovo najslabše informiran listič, nam očita, da »smo pozabili na točke o znanem kompromisu«. Mi dobro poznamo kompromis mid obema slovanskima strankama in ga dobro tudi hranimo, ker se na njem bleste tudi liberalni podpisi. Kdo je nanj pozabil, smo že v »Slovincu« z dne 7. t. m. registrirali. »Gorenjec« naj vzame tisti članek, na katerega doslej še noben liberalci ni črnil besedice, ker jih je sram, v roke, pa bo videl, kdo je pozabil na kompromis, — videl bo, da so to liberalci sami storili. Liberalci sami na tisti naš članek molče kot grob, ker želijo, da bi se vsa stvar čimprej potopila v reki pozablivosti. Potem pa pride kaka mlada osa, ki nas priganja, da jim še dalje vzbujamo skrajno neprijetne spomine. Ljudje, ki so v nekem listu pisali, da želijo, »da postanejo Jesenice nemška last«, nimajo nikdar pravice, pred slovenskim svetom govoriti o slovenskih kompromisih. S. L. S. na Jesenicah se tako trdno drži kompromisa, da se niti kakega pogovora ne udeleži, pri katerem bi se mešetarilo kako drugače, kakor stoji v kompromisu. To si naj dobro zapomnijo liberalni sejmarski mešetarji! Stari liberalci pa naj zavijte palico nad mladimi, da ne bodo ti mladiči raznašali po svetu grehov svojih očetov!

J »Požigavčeva hčla«, resna igra v petih dejanjih, se vprizori jutri, v nedeljo zvečer na odru »Delavskega Doma«. Dejanje se vrši deloma v Kostanjevici, deloma pa v Ljubljani. Nastopi 22 oseb. Pred igro in med dejanji svira društveni orkester. Ne zamudite lepe igre, polne žalnega dejanja!

J Glasbeno šolo v malem obsegu otvori Katol. delavsko društvo po Novem letu. Poučevalo se bode v vseh instrumetih, ki tvorijo mali štirinajstglasni orkester. V prvi vrsti seveda se bo gojilo goslanje. Sprejemali se bodo mladeniči, ki imajo veselje in zmožnost za glasbo, in ki so ali sami člani društva, ali pa so vsaj v društvu zapisani njih stariši. V izrednih slučajih se bodo sprejemali tudi mladeniči, katerih stariši sicer niso člani društva, ki pa so društvu naklonjeni in jih smemo prištevati med krščanske družine. Poduk bo brezplačen. Zglasiti se je pri voditelju društvenega orkestra pri kaplanu Kogéju.

J Instrumentalno mašo za polnočnico študira pevski zbor Katol. del.

društva v zvezi z društvenim orkestrom. Vseh sodelujočih je nad štiri deset.

Idrijske novice.

J Cesarsko slavnost je praznovala tukajšnja rudarska direkcija preteče no soboto. Društveno dvorano »Casino« so prav okusno in bogato okinčali, zdelo se nam je, da bi bili v zelenem gaju, ne v zidanih prostorih. Naročena je bila vojaška godba, proti kateri se je agitiralo celo po listih, naj Čohi in Slovenci radi tega izostanejo od slavnosti. Koliko veljave ima »Narodov« dopisnik, smo isti večer videli. Od Čohov niti eden ni izostal, le nekaj Slovencev se je zhalo, ter povabljeni ostali doma. V sredi koncerta je dvorní svetnik Billek v vznesenih besedah slavil vladarja, stavil kot vzoren zgled vsakemu uradniku. Zgodaj na jutro je on že v uradu in do zvečer se ne utrudí, ako pride več dela. Po tem vzoru tudi c. kr. uradnik ne sme biti nejevoljen, ako treba tudi čez uro delovati, kar se ravno pri rudniku večkrat prigodi. Obhajali bi bili že to slavnost prej, a ravno poleti so uradniki bolj razkropljeni. Vedno jih je takrat nekaj na dopustu, ker vsak želi dotične tedne preživeti izven našega kotla. Mora se je tedaj odbrati čas, ko je uradnik števno polnoštevilno v Idriji. To je pa ravno v decembru najbolj primerno radi vladarskega nastopa dne 2. decembra in radi rudarskega praznika sv. Barbare 4. decembra. Na koncu govora si čul v treh jezikih klicati slavo vladarju: »Glück auf!«, »Slava!«, »Zi vijo!«, kakor so bili po narodnosti zbrani in godba je zaigrala cesarsko pesem. Bil je lep večer.

J Novi rudarji. Ob novem letu sprejmo kakih 30 novih delavcev k rudniku. Do sedaj je že proslilcev 188. Iz Idrije veliko, saj kam hočejo naši fantje iti drugam, a iz bližnje okolice zelo silijo k nam, celo iz Gorenjske in Goriške se ponujajo. Ogromna večina bo seveda odklonjenih. Zahteva se izpolnjeno 18. leto in zdravnik mora potrditi pri vsakemu, da je popolnoma zdrav in trden za naporno delo. Četudi pri našem rudniku rožice delavcem ne cveto, vendar se mora drugod še huje goditi, drugače bi ne bilo takega navala pri tako malo izpraznjenih mestih. Govori se, da misli ministrstvo za javna dela pri nas nekaj ukreniti za mlade fante. Ko je otvorilo gospodinjstvo šolo za dekleta, se hoče spomniti tudi naše deške mladine. Dela se na to, da bi se vpeljala razna rokodelstva in učilo mladeniče, izstopivše iz ljudske šole, v isti stroki, za katero bi imel kdaj največ veselja in spretnosti. Nad dvorano pri »Črnem orlu« bi napravili novo nadstropje in tam uredili delavnice in dobili mojstre za poučevanje. Take bi pozneje sprejeli k rudniku kot profesoriste, ali bi se kam drugam kot izučeni rokodelci podali na delo. Tako je zadnjič namigaval sekcijški načelnik Homan in prizadeti faktorji naj bi ne zamudili prilike, da se tako potrebna naprava zopet ne izjalovi, ker se na daljno Idrijo tako rado pozabi. Ravno mladeniški naraščaj pa pri nas tako zelo potrebuje primerne delo vanja.

»Ne«, odgovoril sem hitro, »pa zakaj me to izprašujete?«

»Ker je včeraj ponoči nekdo umrl v tej postelji.«

»Naravne smrti?«

»Gotovo! Prepisal se je z nekim svojim tovarišem, končno sta se sprijela, in prenesli smo ga sem gori s tremi kroglijami v truplu. Zato sem moral še-le pospraviti v sobi in potrebno urediti. Lahko noč, senor, in miren počitek!«

Poklonil se je globoko in zaklenil vrata od zunaj.

To, kar mi je povedal, ni niti najmanje name vplivalo! Doživel sem že druge stvari, in poleg tega sem bil tudi utrjen. Začel sem se slačiti, to se pravi, odložil sem klobuk in slekel svojo suknjo in čevlje. Predno sem se vlegel k počitku, sem še preiskal in natančno ogledal sobo.

Oprava je obstajala iz postelje, enega stola in gugajoče se mize. Na vratih je bil nalepljen kos papirja, na katerem je bilo načeckano sledeče oznanilo:

1. Če dežuje v posteljo, najde potnik dežnik v kotu pri oknu.

2. Prosi se, da se odej ne jemlje s seboj.

3. Goste, ki so navajeni spati s čevlji na nogah, se prosi, da čevlje prej osnažijo.

4. Prosi se, ne se vznemirjati, če se spodaj v gostilni strelja!

Gostilničarjeva odkritosrčnost, ki sodi svoje goste bržkone po zunanosti, me je izborno zabavala. Vlegel sem se v posteljo, z revolverjem pri rokah. Navado imam, da nosim s seboj vedno čtivo in naj bo še tako pozno ponoči, berem vedno še nekaj časa v postelji. Tako sem storil tudi oni večer.

Po nekaj minutah mi je padla vsled nerodne kretnje sveča na tla, ne da bi ugasnila.

Da bi se kaj ne vnelo, sem se priklonil ter hotel pobrati svečo. Pri tej priliki pa sem zagledal pod mojo posteljo velik, v platno zavit predmet, ki je bil na las podoben človeški postavi. V trenutku sem skočil iz postelje.

Previdno sem pokleknil in začel tipati čudni zavoj.

Občutil sem roko, potem nogo — ni bilo dvoma; nekdo je bil skrit pod posteljo. Že sem pograbil za revolver, ko sem se spomnil gostilničarjevih besedi: »Prejšnjo noč je nekdo tu umrl.«

Sedaj mi je bilo vse jasno. Prišel sem, ki je truplo ubitega človeka ležalo še v postelji in da bi zaslužil pet pijastrov, je skril gostilničar truplo pod posteljo, da bi tega jaz ne opazil.

Seveda mi je sedaj popolnoma minulo veselje do spanja. Obul sem zopet čevlje ter se vsedel na stol v nasprotnem kotu sobe.

Od tam sem pozorno opazoval beli zavoj, ki ga je pošastno osvetljeval migljajoči plamen sveče. Stresala me

je groza. Spomnil sem se, kaka grozna noč me čaka. Niti ganiti se nisem upal, a to, kar se je pozneje zgodilo, je bilo še groznejše... Mrtvec se je naenkrat premaknil. Mislim, da deluje preveč napeta moja domišljija, toda ne, — mrtvec se je gibal dalje.

Napel sem revolver in zakričal:

»Vstanite, če ne, ustrelim!«

»Za božjo voljo, ne streljajte,« se je začulo prestrašeno napol angleško, napol špansko izpod postelje, »raje mi pomagajte ven, če ne, se zadušim.«

»Toda, kaj pa iščete pod mojo posteljo?«

»To vam bom povedal takoj. Najel sem sobo za to noč, ko pa mi je dejal gostilničar, da je prišel nek bogat tujec, ki hoče tu spati, sem se dal pregovoriti za dva pijastra, da sem prevzel vlogo mrtveca.«

»Kaj, vlogo mrtveca?«

»To je tu navada. Če kdo umrje, se ga zavije v platno in položi pod posteljo. Ne zamerite mi, ako sem se pustil pregovoriti. Dobil sem, kot sem rekel, za to dva pijastra. Le pojdite zopet mirno v posteljo...«

Kapitan Jacquard si je prižgal novo smodko in dejal:

»Zagotavljam Vas, gospodje, da sem še-le to noč spoznal, kaj je strah. Seveda nisem šel več v posteljo. »Mrtvec« je bil čisto prijazen človek in igrala sva karte do jutra.

In ko je prišel gostilničar, sem rekel smejoč:

»Napravili ste mi izreden užitek. Prvič v življenju sem igral z mrtvecem karte.«

Boltatu Pepe.

»Ja, kot p vnder hodeš Pepe, de te ud nubene plati na spre gled? Učaseš s se vnder i kej pukazu zdej tle, zdej tam, pusebn ker je blu ka špasa, te n nkol manka zdej s se p kar zabarikadiru na tistmo tojmo Ku deluvem, ket kašna pudlasca? Al ma murde tud ti strgane hlače, de te sram med folkam se pukazat, kokr pravu gspud dohtar Taučar na sojm shode u Šišk?« izprašovu me je e trgouc iz forštata, ke me je zagledu na sadnem trge, glih ke sm pr en Irau za totline glihu. »Puglej, unkat ke sm mel mi Merkurci u ta »Narodnme do me« veselica, je blu že tak gaudium, J nekol taga in prou žou t je žihr, de ni blu zraun. Tu b mou spet štofa z »Sluvenca«.

i Finančni minister boče letos z Idrijo izredno zadovoljen. Do sedaj so bile pri živem srebrnem trgu prav malo povpraševanja po naši rudi. Pri nas je bilo v zalogi toliko blaga, da je kar prostora zmanjkovalo in več tisoč železnih steklenic je čakalo napolnjenih z živim srebrnom, da se kam odpošljejo. Sedaj se mu je pot odprla. Vsa zaloga se je že zdavnaj razposlala, cena je precej poskočila in vse kar se pridela, se takoj odpošlje naročnikom. Sodi se, da boče gotovo poldrugi milijon kron finančni minister dobil iz Idrije. Dvomimo pa, da bi ji bil za to kaj hvaležen. Svota ministrstva za javna dela, h kateremu spada naš rudnik, je vsako leto vedno ista, le neznatno se izpremenili v proračunu. Da bi dal kako ugodnost rudniku, ki je na drugem mestu glede dobička med vsemi državnimi rudniki v Avstriji, mu ne pride na misel. Bilo bi pa opravičeno, da bi se katerikoli ozirali malo bolj na Idrijo, kajti ta je še vsako leto donasala dobiček državi, med tem, ko je bila pri nekaterih rudnikih katero leto znatna izguba za državo.

O stanju letine na Avstrijskem.

Poročilo poljedelskega ministrstva pravi, da je mehko, solnčno in po večem suho vreme sredi oktobra omogočilo hitro pospravo letinskih pridelkov in tudi pospešilo jesensko setev in rast ozimine. To ugodno vreme pa se je spremenilo v zadnjem tednu oktobra, posebno v alpskih deželah, kjer je počelo deževati in nastopilo mrzlo vreme, v gorah pa začelo snežiti. Zadnje dni oktobra se je vreme po dnevi sicer ogrelo, noči pa so ostale mrzle. Novembra je bil v prvi tretjini skoz in skoz neprijazen, pust in mrzel, po planinah in gorovju zapadel je sneg in šele v drugi tretjini se je deloma zjasnilo, po večini pa je ostalo vreme zelo nestalno z novim snegom in slano.

Ozimina se je večinoma posejala meseca oktobra, in sicer rž do srede, pšenica z malimi izjemami do konca oktobra, prvi so dosegali v karpatskih deželah, v južnih deželah se je setev zavlekla do novembra meseca, vendar pa ni bila zamujena. Vobče se je letos več posejalo kot preje, manj posevka ima le Šlezija in karpatske dežele, kjer se boje škodljivega mrčesa (ličink pšenične muhe). Zgodnje obsejana rž je močno razvita in gosta ter deloma tako bujna, da so jo morali na nekaterih krajih iztrebiti ali pa popasti, da se tako zabrani zimska gnjiloba. V alpskih pokrajinah je prva reč, posejana v vlažnih tleh, postala rumena. Vsled ugodnega vremena razvila se je tudi pozneje sejana rž prav dobro, le v sušetskih in karpatskih deželah je zmanjkala rž zaostala. Sem in tu delajo škodo na rži ličinke, črvi in polži, v obče pa obeta rž dobro do prav dobro, mestoma precej dobro.

Zgodnja pšenica je tudi v obče gosta in zdrave barve, manj gosta je le pozneje zasejana; prva kaže dobro, deloma prav dobro, druga srednje dobro in precej dobro.

Letošnja turšica (koruza) je obče bolj obrodila kot se je pričakovalo,

pospešilo jo je ugodno vreme ob zoritvi, srednje dobra bila je le na Kranjskem Krasu, v Primorju in na senčnih gričih tirolskih. Popolnoma dozorelo zrnje je dobre do prav dobre kakovosti.

Krompir je letos kaj različno obrodil. V severnih alpskih in sušetskih pokrajinah povzročila je in še sedaj povzroča gniloba veliko škodo, tako množini, kakor tudi kakovosti. Vsled tega je letina komaj srednja, v nižinah in mokrotnih krajih celo prav slaba. Na Češkem, Moravskem, Šleziji in zapadni Galiciji znaša zguba vsled gnilobe od 30 do 50 odstotkov ter se je bati, da postane ista še večja, ker krompir v shrambah dalje gnije. Po drugih krajih bila je krompirjeva letina precej dobra, dobra in srednje dobra, vendar pa so bili sadovi do polovice vse množine majhni.

Deteljiska so dobro zaraščena in močno razvita ter kažejo dobro in prav dobro.

Tudi travniki kažejo lepo, rast trave je gosta. Travniki so dajali dolgo po otavi svežo krmo ali pa dobro pašo. Po jesenskem stanju deteljišč in travnikov pričakovati je prihodnje leto dosti krme po vseh pokrajinah.

Vinogradi so se v ugodni jeseni sicer nekaj zboljšali in se je deloma trgategov bolje obnesla, kot se je pričakovalo. Vendar pa so palež in gniloba, dež in toča silno vplivala na množino in kakovost vina. V primeri s prejšnjim letom je pridelala letos Nižje-Avstrijska 20 do 50, južna Tirolska 20 do 50, Goriška-Gradiška in Istrija 25 do 30 in Dalmacija 30 do 60 odstotkov manj vina kot v letu 1908.

Sadje letos istotako ni posebno dobro obrodilo. Jabolka so bila majhna, zimske hruške slabe kakovosti. Veliko je bilo pa češpelj, ki pa v nekaterih krajih niso dobro dozorele in so vsled močnega zela trpele. Marsikje so malovredni češpljev sad pustili celo na drevju ali pa ga porabili kot poklajo živini. Kostanj je obrodil na južnem Štajerskem precej dobro, na južnem Tirolskem srednje dobro. Olive v Istriji in Dalmaciji ne obetajo dobre letine, računa se na komaj srednji uspeh.

Nekaj misli kmetijskega posestnika o vzrokih draginje.

Ker se v sedanjem času toliko govori o draginji, ki je za naša leta nastala, hočem tudi jaz svoje mnenje povedati in dokazati, da nismo kmetovalci krivi, če tudi se nam to predlaga.

Ne dá se tajiti, da je draginja res obšutna in vseh stanovih. Saj se je že v državni zbornici pričelo obravnavati o vprašanju. Toda, žal, ostalo bo gotovo vse le na popirju.

Kje pa je draginja najbolj občutna? Krompir, repa, zelje, salata in sploh sočivje je še po nizki ceni, ker za pridelovanje zadostujejo slabše delavske moči. Vse kaj drugega pa je z moko, slanino, mesom in tovarniškimi izdelki. Ljudstvo se leto za letom množi, zato je tudi vedno večja potrebščina živil. Nasprotno pa žita veliko manj pridelujemo, kot smo ga pridelovali pred nekaj leti. Dokažem!

furjast, sej na guri voda, de b se t tku medil. Če se t pa glih kam medi, te grem pa mal spremi, pa t um pu pot puvedu, kuku je bla ta reč.

In zavila sva ja iz sadnja trga gor pu Štritarju ulc. Kumi pa prideva du konca ulce tam na sprut rotuža, du tisti štacune, ke maja use sorte bankuce in druge sorte gnarje u auslok, pa stop vn iz te štacune en ukrogu rdeč gespud, ke ma tud pr Sluvenšk Harmonik neki za guvort in moj spremlevauc me dregne iz kumoucam pud rebra in m na uhu zašepeta: »Viš, ta la ga je!«

»Kuga ga je? Kerga je? Nekar me no na mej tlela za Pepčka in puvej, kar m maš za puvedat!«

»No, tistga ta douzga dohtarja, ke zube kaže; tistga je pa še kuku! Tu t je tku počl, de sma mislel, de je šou spet en purfigumazin na iblanskem pul u lft.«

»Ki ga je in za kua ga je, pa kuku ga je?«

»Ukul ušes ga je, zaule ene frajle ga je in fejšt ga je!«

»No, viš, zdej te še-le zastopem! Tku se guvari, kratk pa kroftin! Zdej m pa še puvej, kuku je pršlu du tega, de ga je!«

»Eh, ta douh dohtar je neki sitnast stresu, ke je ta ta ukrogu gespud iz dohtarjuva prjatlica plesu in ta ukrogu gespud, ke ni znou zapupast, de maja sam en gvišn gespudi iz enem gvišnem frajlam pravica u ta »Narodnme dome« za plesat, ga je pa zatu upilu in iz

Ozrimo se za deset let nazaj in opazili bomo, da kranjski kmetovalci veliko manj žita pridelujemo. Upoštevajmo najprvo grajščake, kateri so prej obširna svoja polja s pomočjo dobrih delavcev obdelovali, veliko pridelali in tudi veliko na trg postavili. Sedaj ni pri nas ne duha ne sluha o njih, izginila so njihova večja posestva, ker so zdrobljena na male kosce. Pomnožilo pa se je število kočarjev, kateri so primorani živila kupovati.

Večji posestniki, kateri imajo še cela posestva, kmetujejo samo toliko, kolikor neobhodno potrebujejo za dom, ostale njive so pa v pušči ali jih pa dajejo kočarjem v najem.

Od kod ta preobrat? Odgovor: Ker nimajo poslov, je seveda nemogoče kmetovati. Vse hiti v mesta, rudokope, tovarne in v Ameriko, kjer imajo večjo prostost in menda tudi boljše hrano. Za zdravje jim pa itak nič ni, dokler so mladi, na stara leta pa večinoma vsi prihajajo domov. Izgovarjajo se navadno, da delajo v tovarnah in rudokopih samo osem ur na dan, na kmetih pa od ranega jutra do pozne noči. To je resnica; mi kmetje pa nikakor ne moremo vpeljati osemurno delo. Res ne vem, kedaj in kako bi mi pospravili n. pr. seno s takimi delavci, ki bi prihajali ob 8. uri dopoldne na travnik kositi, tam delali do 12. ure, potem počivali dve uri in popoldne delali samo do 6. ure. To je za kmeta naravnost nemogoče, bolje je vse skupaj pustiti v pušči.

Kaj je vzrok, da mladina tako rada zahaja v tujino? Slaba izreja otrok, in sicer ne le doma, ampak tudi v šoli. — Slepa ljubezen starišev do otrok je veliko kriva, da otroci ne ubogajo in odrekajo pokorščino starišem in učiteljem. Ko deček malo odraste, že sili od doma po svetu.

Naše ljudske šole se nič ali le prav malo bavijo s poukom o kmetijstvu. Ali bi ne bilo dobro, da bi se v šoli, vsaj na kmetih, tudi o umnem kmetovanju otroke podučevalo. Tako bi se v mlada otroška srca vcepila ljubezen do doma, do domačega ognjišča, do skupnega življenja na očetovem domu. Ni čuda, če se otroku že v prvi mladosti zbuja želja po tujini, ko čuti doma pomanjkanje in žalost, v šoli pa sliši o krasotah in bogastvu tujih mest!

Ali bi ne bilo silno velikega pomena, ko bi se mladina do 20. leta starosti mogla doma obdržati in bila v pomoč, v tolažbo in veselje svojim starišem? Ali mar ni škoda za tako mlada bitja, ki se odtegnejo domu? Kako bi se povzdignil kmetijski pridelek, če bi ostali fantje in dekleta do 20. leta doma! Marsikateri bi tudi potem ne šel v tujino, ker bi se prepričal, da se tudi doma lahko živi, če se ima veselje do kmetijstva.

Čimveč bi se pridelovalo, temveč bi se tudi postavilo na trg in to po primerni ceni, da bi ne bili odvisni toliko od svetovnega trga. Poglejmo na našo prašičo- in živinorejo. Ali mar nismo v kvalitativnem oziru s pripomočki kmetijskega ministrstva in drugih faktorjev mnogo napredovali v zadnjih letih? Dokaz temu je velik izvoz ščetincev in lepe domače živine v severne dežele. Ker je pa tega blaga premalo za izvoz in za domačo potrebo, je seveda

cena razmerno visoka. Ako pa bi imeli zadostno število delavcev, bi se veliko več izpodredilo ter tako ustrezalo splošnim potrebam in cene bi bile gotovo nižje.

Kaj nam pomagajo različni stroji, če pa nimamo delavca. Tehnika ne bo nikdar tako daleč napredovala, da bi se izumil stroj, kateri bi debele prašiče in pitano živino proizvajal.

Do malega vsi stanovi vlagajo prošnje za povišanje plač vsled rastoče draginje. Kaj pa to pomaga, ako ob enem rastejo davki, vsled česar rastejo tudi delavske plače in cene živilom To je čisto naravno.

Krivična sodba je torej, da kmetovalci povzročujemo draginjo. Vina n. pr. že dve leti ne moremo še po slepi ceni v denar spraviti. Žita nimamo za prodajo, komaj za dom se ga prideluje, mnogi kmetje ga morajo kupovati. Ko bi pa še živina ne imela dostojne cene, potem pa morajo kmetovalci vsi s trebihom za kruhom. Dandanes izhaja le še oni kmet, kateri ima pridne otroke, in pa veliki posestniki v rodovitnejših deželah, kot je Kranjska, katerim dopuščajo sredstva, da se lahko poslužujejo raznih strojev, parne sile in elektrike.

Drva so neznosno draga in bodo še dražja, ker jih primanjkuje. Pred kratkim se je tudi premog zopet podražil. S čim pa bomo kurili? Lastniki premogovih jam pa mislijo le na večje dobičke.

Končno pridemo do zaključka, da je mogoče omejiti draginjo, ako bodo merodajni krogi skrbeli za povzdigo kmetijskih pridelkov. In to bi se doseglo, ko bi kmetiči stariši svojih otrok ne izrejevali samo za tovarne, rudokope in Ameriko, marveč jih mogli obdržati doma. Dalje bi se moral v ljudskih šolah na kmetih vpeljati pouk o umnem kmetijstvu, da otroci dobijo veselje do doma in kmetijskega stanu. Znižati bi se morali hišni in obrtniški davki.

Ako se bodo zgoraj navedene želje naših kmetovalcev izpolnile, bodo tudi ponehale s časom tožbe o draginji.

Klomšinov Frančišek.

Prispevek k higijeni mesta Ljubljane.

Neštetokrat smo že v »Slovincu« šibali slabe sanitarne razmere v Ljubljani in navedli mnogo nedostatkov in pogrškov, ki so v kvar prebivalcem. Danes se hočemo pečati malo z brezobzirnostjo nekaterih strank napram drugim glede igranja na glasovirjih in iztepanja preprog, meblev itd. Večja mesta so, vpoštevajoč važnost vpliva zvokov in ropota na človeško živčevje, že davno odredila, da se sme samo med določenimi urami snažiti preproge, odeje, oblažinjeno opravo, sploh stvari, katerih snaženje povzroča ropot. Tako je na Dunaju v vsaki veži med drugimi direktivami za stranke nabit tudi ukaz, da je dovoljeno le dopoldne od devete ure naprej snažiti slične stvari. Kaj pa v Ljubljani? Tu vlada v tem oziru popolna anarhija! Če je stranka navajena zjutraj zgodaj zapustiti posteljo, se prične iztepavanje preprog že ob petih zjutraj, posebno poleti, tako da bi človek ušel kar iz kože. Zaspanci

»Kua pa je blu kej tacga, de b m mogl bt žou, de nism biu zraun? Sej špasa nam zadost na leberalneh shodeh, ke ni nč ajntrita, ne pa de b hodu špasa mam zadost na leberalneh shodeh plačvou. De m ni nekol douh čas, zatu že gespud dohtar Taučar, negau prjatu Bolču Pepe, dohtar Nuvak, dohtar Uražen, dohtar Žerjou in druh skrbeja.«

»Kua uja te, ke družga na znaja ket utrobe vezat pu štarjah, de sa jh že pousod sit, ket cegan mraza. Pr nas je use drgačn špas! Pr nas delama vice, de neki zaležaja!« se je pubahu.

»Kašn vici sa pa tu? Tok dejna puvedat in nej te nekar meule na koleja!«

»Prjatu, tu je pa težku za puvedat; tu more člouk videt in slišat, de ma pol ta prau užitk.«

»No, mal um že tud tku zapupadu, ti kar puvej!«

»Veš, ta nar bl pametn b blu, če b ti prašu sam tistga ta douzga dohtarja, ke zmeri zube kaže, če tud nima kej za ugriznt.«

»Aha, že vem kerga misleš! A ta dohtar zna tku dobre vice delat? Kdu b s tu mislu? Jest že ne.«

»Eh, on glih na zna vice delat, tu nism Reku; ampak on zna zatu skrbet, de mama ta druh špas.«

»Kua uš tku z ukulstavam guvuru; če misleš puvej, če ne pa pust. Jest nimam navade, de b iz enga čluveka besede vn uleku.«

»No, tok pušluši no in na bod tku

tem nam tak špas naredu, de sma se kahlal ket pečen mački.«

»No, tu ni nč tacga; sej se pr nas ukul tam u štepan vas tud učas fanti zavle kašne punce kej skausaja na kašnmo plesu, pa zatu še ni šou svet cegrun.«

»Ja, fanti že, fanti, in pa na kmeteh; tu ni nč špasnga, ampak ta douh dohtar ni več fant in ta »Narodn dome« tud ni na kmeteh. Če se pa tkula v frakeh skausaja, de leteja škriči pu luft, kokr že b utroc na Grad lintverna spu šal, tu je pa use kej družga, tu t je pa že tku špasn za videt, de nkol tacga.«

»Tu je pa tud res: enga frakarja pugledat, ke družga frakarja ukul ušes upil in murde še clu iz rukuvicam upil, tu ni kar ke u en dan. Men je res žou, de nism biu zraun. Kua pa kej gespud dohtar Taučar prau na tu, kedr mu kej tacga na ušesa pride?«

»Gespud dohtar Taučar! Kua če pa rečt? Sej je vnder Pulanc in se mu kej tacga na more tku čudn zdet!«

»No ja; tu že vem! Ampak jest mislem zatu, ke on zmeri pu štarjah ker ga še čja pušlušat, prpouduje, de sa leberalci sam ta fajn lde, ke kej nase držeja; usi ta druh sa pa prestupil h klerekalcem in mu zajne ni prou nč, še tulke ne, ket za pišku ulešenk.«

»Pena, pejd! Tu sam tku guvari, de soja žalast prkriva. Sej na ta viža se usak tulaž, kedr mu na gre kej skp. Če čm pu pravic guvort, morm rečt, de b se gespud dohtar Taučar ta narrajš zjoku nad tem zgubam, ke jh dan na

dan dužiula in kokr se punavad usak u sojmo ubupe in žalast vrže na pijača, tku sa se tud leberaln vuditeli vrgi na tu in začel pu štarjah hodet in soja žalast in skrbi u vine tupit! Kašn je konc ud tisteh, ke na jeza in žalast pijeja, pa tku veš: ta narpreh prideja strgane hlače, pol pa tku pučas naprej, dokler na gre use cegrun. Usi te shodi, ke jh delaja pu štarjah, sa sam prazn izgovar, de loži prideja du pijače, ke en dohtar Taučar vnder na morc jt h Kankarat al pa h Mohari u Šiška, al pa h rac kar tku žlampat, tulc vnder še nase drži, zatu pa prštima shod in usa ta reč prec drgač vn vid in lde, ke b mu drgač morbet kej naprej metal, še prauja, de je pužrtuvaln rodalub. Sevede, če b nas edn tkula cele nuči pu štarjah soj težku prslužen gnar zapraul, b ga lde du kusti ubral, če pa gespud dohtar Taučar bauhrednar dohtar Nuvak, gespud žepan Hribar al kašna druga taka kacapiteta ukul ruguvilja, jm pa ta »Sluvenšk Naruda« še kar cele letanje u zahvala zapoje!«

»Ti pa dons čudn guvariš. Sej vnder, kulkr te jest puznam, s zagrižen leberalc —«

»Biu; zdej me je pa že pamet srečala, kokr že marskerga družga Ulečt se na pestim več in mislem, de hmal na uja mel nubenga več, de t ga ulekl!«

»Tekat se uja začel pa med saba ulečt in kokr use kaže, sa se že začel.«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

pa delajo to dopoldne ali popoldne. Znani so pa nam tudi slučaji, ko nekatere stranke ravno pozno zvečer čutijo to potrebo, da ne motijo hišne gospodinje, ki je navajena dopoldne pozno vstati, potem iti na sprehod, med tem ko so posli priklenjeni na kuhinjo. Popoldne pa zopet ni mogoče skrbeti za snago po sobah, ako gospa zopet popoldne spi. Ostane torej ravno še noč za te procedure, ko se hišna poglavarica nahaja v gledišču, na koncertu ali kje drugje. Druge stranke v hiši pa morajo molčati — drugače se jim odpove stanovanje. — Po velikih mestih morajo glasovirji zvečer ob gotovi uri utihniti. V Ljubljani se pa tolče po glasovirjih — in kako! — igra na gramofonih pozno v noč! Oni, ki čez dan spé, ki nimajo ne telesno, ne duševno napornega dela; ki se oživé še-le na večer, ne občutijo tega, ker po večini isti spadajo v omenjeno kategorijo rabljev. Izmučeni someščani se pa premetavajo po posteljah in iščejo željno spanca, katerega jim jemlje someščan. — Z ozirom na javno zdravstvo bi bilo jako potrebno, da poseže tudi tu mestni fizikat vmes in napravi red. Kalivci miru bi se jezili, pametni in mirni ljudje bi pa bili oblasti hvaležni.

II. gostilničarski tečaj v Ljubljani.

Ljubljana, 16. dec.
Z današnjim dnevom se vrste našega strokovno naobraženega gostilničarstva zopet pomnože z lepim številom. Danes se namreč zaključí v hotelu »Tivoli« II. gostilničarski tečaj v Ljubljani, ki je sledil v presledku 10 mesecev I. gostilničarskemu tečaju v Ljubljani. S ponosom lahko rečemo, da smo bili Slovenci prvi, ki smo priredili take tečaje in da se po teh vzorcih sedaj prirejajo enaki tečaji po celi Avstriji. Pričujoči gostilničarski tečaj je bil nadaljevanje tečaja za serviranje in je trajal od 15. novembra do 18. decembra. Poučevalo se je: hotelsko kuharstvo, serviranje, kalkulacija in gospodinjstvo, knjigovodstvo, gostilniška higijena in tujski promet. Tečaja se je udeležilo 20 frekventantov iz cele dežele, in sicer iz Bleda gđne. Josipina Jekler, Franica Peternel, Ivanka Potočnik, Julija Potočnik, Mimica Sekovanič, iz Begunj pri Cerknici Iva Stergulec, iz Bohinja Angela Grobrotek, Mici Grobrotek in Julija Mencinger, iz Blejske Dobrave Alice Kamenshek, iz Dovjega Angela Dovžan, iz Ljubljane Mimi Pečnik, Minka Seljak, Rezi Tomšič, Marija Zalar, Angela Zalaznik in Roza Zitterschlager, iz Radovljice Pepica Molé, iz Rakeka Anica Gabrenja in iz Zirovnice Katica Koselj.

Tečaj je vodila gđc. Reisenauer, kuharstvo je poučeval gospod Fiala, serviranje gospod Jossel, knjigovodstvo gospod Kenda, zdravoslovje g. dr. Rus in o tujskem prometu je predaval g. dr. Krisper. Gojenke so bile ves čas pod strogim nadzorstvom in z delom preobložene od ranega jutra do pozne noči.

V četrtek se je vršila pred povabljenimi gosti javna skušnja s sklepnim dnevem in so se vabilu gostilničarske zadruge kot prireditelje tečaja odzvali za deželno vladu g. dr. Praxmarer, za obrtno nadzorstvo gg. Karaschia in Šatruček, za trgovsko zbornico g. dr. Murnik, dalje šolski odsek gostilničarske zadruge, predavatelji in zastopniki listov.

V veliki dvorani hotela »Tivoli« je bila prirejena miza za obed, krogin-krog pa so bili razstavljeni predmeti, ki niso samo za gostilničarja, temveč za vsako gospodinjko zanimivi.

Na eni mizi se je nahajal za avstrijski zajtrk potreben servis, na drugi za švicarski, na tretji za francoski in na četrti za angleški odnosno ameri-kanski.

Jako zanimiva je tudi miza, na kateri so izstavljene higijenične posode in priprave za poper, sol, zobotrebece, vrčki, pljuvalniki in drugo, kakor tudi nehigijenične, ki se še najdejo po naših vaseh in gostilnah. Tu je videti tudi malo domačo lekarno za prvo silo, ki naj bi se po naših letoviskih gostilnah povsod upeljale in iz zapiskov učenk je razvidno, da se jih je poučilo, kako morajo pri raznih manjših ali večjih nesrečah postopati.

Gotovo je tudi zanimiva miza z literaturo, ki je na tem polju izšla v nemškem in nekaj že tudi v slovenskem jeziku. Čedno število je. Zanimivi so pa tudi tu razstavljeni zapiski frekventantov, združeni v lično knjigo. Razne recepte, knjigovodstvo, kalkulacijo in sploh vse, kar je treba gostilničarju vedeti, obsegajo. Koliko truda in učenja tiči ravno za temi zapiski! Vendar lep in trajen spomin!

Splošno pozornost pa je vzbujala miza z izdelki posameznih učenk. Od

preprostega pečiva do najfinjših pastet in izborno dekoriranih morskih rakov najdeš tu vse in lepo okrašenih predmetov si lahko slastno poželiš. Vsi ti izdelki delajo gotovo čast najfinjši kuhinji in morajo zadovoljiti najrazvajejše želodec.

Ko so si povabljeni vse to ogledali, zasedli so določene jim prostore, da praktično preskusijo, česa so se gospodične priučile. Stregle so gostom frekventantje deloma v črnih oblekah, deloma v narodnih nošah. Obed je obsegal sledeče jedi:

Močna juha z jetrnimi vložki.

Morski rak, lepo prirejen.

Pljučna pečenka, obložena.

Kranjski kapun z mešano salato in zavarkom.

Angleški kipnik.

Kavina torta.

Breskve à la melba.

Črna kava.

Med obedom je fotograf tudi vse navzoče fotografiral.

Obed, ki so ga gojenke priredile, je bil vsestransko vzoren in izboren.

Napitnice je otvoril načelnik gostilničarske zadruge gospod Tosti, ki se je v prvi vrsti zahvalil vsem onim korporacijam, ki so dovolile za tečaj podporo, to je delavskemu ministstvu, deželnemu odboru, občinskemu svetu ljubljanskemu in trgovski zbornici. Zahvalil se je tudi učitelstvu in gojenkam in v daljšem govoru pojasnil, kaj vse se je učilo v tečaju.

Gđc. Zitterschlager se je nato v imenu gojenk zahvalila ljubljanski gostilničarski zadrugi in učitelstvu za njih trud in požrtvovalnost.

Nato je dr. Praxmarer se zahvalil v imenu deželnega predsednika in v svojem lastnem imenu za prijazno vabilo in opravičil odsotnost deželnega predsednika, ki je uradno zadržan. Izreka častitke zadrugi na velikem uspehu, ki se ga danes opazuje in tudi uživa. Deželna uprava te kurze ne pozdravlja samo zato, ker pomenijo novo dobo v gostilničarskem obrtu, temveč služijo tudi v prosepah tujskega prometa naše lepe domovine. Glede na to je deželna vlada tudi podpirala prošnjo zadruge za subvencijo. Konča z željo, naj zadruga uspešno zapričeto delo prav krepko, vrlo in vstrajno nadaljuje sebi v čast, svojim članom in domovini v korist.

Dr. Murnik na to še v šaljivem govoru prispevalja, da je gostilna, ki ima dobro kuhinjo, dvakrat bolj prijazna in kraj, kjer je človek dobro postrežen, dvakrat tako lep, kajti ljubezen do dežele gre konečno tudi skozi želodec. S temi kurzi se pospeši tujski promet v deželi. To je bil tudi nagib vseh onih korporacij, ki so dovolile podporo. Priznati mora, da se je v tem tečaju dosegel popoln uspeh in zato napija vsem, ki so k temu pripomogli, v prvi vrsti učitelstvu in frekventant-jam.

Tako se je končala ta javna skušnja, ki se je pokazala, da so se gojenke tečaja v kratkem času prav mnogo praktičnega priučile.

S temi tečaji se bo dosegel res moderen napredek našega gostilničarstva in s tem združenega tujskega prometa. Prvi led je do dobrega prebit in sedaj je treba le še nadalje korakati zmagoslavno od uspeha do uspeha. Zato vstrajno na delo poklicane korporacije!

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novo skubti K 9.60 belice K 12 — belci kot puh mehko skubljeno K 16 — K 24 — svezrobeli kot puh mehko skubljeno K 36 — K 36 — Pošljite ranko po povzetju. Zvezna dovoljena proti povratni poštnini Benedikt Sachsel, Lobes 159, pri Pilsu. Češko 3223 d-1

Serravallo^{vo}

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Dravno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.

Povzročja voljo do jedi, okrepča živce, pogloblja kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorani dobavitelj

TRST-Barkovlje.

2 lepi, zračni sobi

posebno pripravljeni za pisarno, v sredi mesta se oddasti. Naslov pri upravi »Slovenca«.

Proti katarom

sopilnih organ v, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdr. v veliko priporočena je 36 12 11.

MATTONLEY GIESSHÜBLER
alkalična kiselina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta mlioraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: Giesshubler Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilna kopališče pri Karlovih varih Prospekti nastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zal go pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andre Sarabonu, Ljubljana. 114 52 -49

Puške!

Lancaster od K 26—, Fiobert-puške od K 8-50, pištole od K 2—, samokresni od K 5—

Popravila čeno. — Ilustrovani ceniki franko. F. DUŠEK v Opočno štev. 77 1631 Češko. 32

HERDERJEV KONVERZACIJSKI LEKSIKON

To delo ustreza s svojimi bogato ilustriranimi osmimi zvezki po sodbi splošne kritike vsem zahtevam. Popoln je, priročen, zanesljiv, cen in nadomešča za K 120— se enkrat tako drage leksike. Dobavljamo te krasne zvezke franko brez pr. bitka proti mesečnemu plačilu. Krasna brošura zastoj.

B. Herder-jeva zaloga, Dunaj I.

3318 10—1 Wollzeile 33.

Fattingerjeva mesna pogača za pse

preizkušeno krmilo za pse useh pasem 50 kg K 23— iz tovarne; 5 kg K 3-20 poštne prosto.

Obširne cenike in brošure o drugih krmilih za pse, perutnino, kunce, fazane, srne in drugo divjačino zastoj pri tvrdki:

Henrik Polsterer

(patent. tovarna za Fattingerjeve pogače za pse in krmila za perutnino)

Dunajsko Novomesto (Wiener-Neustadt).

Ustanovljeno 1893. — Nad 300 najvišjih odlikovanj Zaloga v Ljubljani: Peter Lassnik.

Pozor podjetniki!

Naprodaj je v bližini Ljubljane skupno več oralov obsežen ob cesti ležeč 3369 3—1

travnik

kjer je izvrstna glina. Tudi za strešno opeko je 3—4 metre na debelo. Cena po dogovoru. Kje pove uprava tega lista.

Line 1909: zlata kolajna, najvišja odlika.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica Dunaj
Dunaj III., Am Heumarkt Nr. 21.
Premikalni in stalni patentovani

LOKOMOBILI

na nasičen par in vroči par
od 10—800 konjskih sil.
Gospodarski, trpežni in zanesljivi obratni stroji za vse indust. in poljedelske obrate.

Dosedaj izdanih nad 650.000 P. S.

Za božična in novoletna darila

priporoča

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg nasproti rotovža

svojo veliko izborno zalogo finih

Solcarskih ur

briljantov

zlatnine in srebrnine

v veliki izbiri, ter raznih drugih predmetov iz kina-srebra po najnižjih cenah. 2171

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1-40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabetna cesta štev. 5 nova.

!! Slovensko podjetje !!

Franc Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg štev. 22 in 23

Tiskana in tkana bombaževina
Bela in rjava kotonina
Domače in angleško sukno
Francoska svila
Modno blago iz prvih tvornic
Najboljše češko plat-o
Popolne opreme za neveste
Oprave za hotele in stanovanja
Največja zaloga preprog
Darila za Božič izpod cene
Ostanki po tvorniških cenah
Solidna postrežba! Nizke cene!

TOIFL-OV

TALANDA

CEYLON ČAJ

3207

Pozor gostilničarji!

Sveži rusi letina 1909/10, sodček K 2-10.

Prave kranjske klobase po okusu nedosežne, toraj brez konkurence par 44 vinarjev po povzetju.

R. Zorè, Jesenice, Gorenjsko.

Boj za slovansko pravo.

Senzacija dreva.

DR. KREKOV PREDLOG NA VRHU.

Dunaj, 17. grudna.

V poznih urah sinoči je zašumelo po zbornici, da je »Slovenski klub« po dr. Kreku vložil nujni predlog za izpremembo poslovnika. Sredi obstrukcije, ko si nasprotujoči stranki stojita z vsemi silami nasproti, ki se borita za življenje in smrt, pa vrže stranka, ki se obstrukcije intenzivno udeležuje, v zbornico predlog, ki bi obstrukcijo onemogočil? Ali je to mogoče? Ali more kdo verjeti? — Da, istina je! Je že tu! Predsednik strmeč čita vloženi predlog, in vest o tem švigne kot blisk po zbornici, kuloarjih in klubih; vse strmi, časnikarji so kar osupnjeni, vsi se drenjajo za našimi poslanci dr. Korošcem, Krekom, dr. Šusteršičem, da izvedo, ako je to resnica? Miru ni pri večerji, uderó celo v prostore, ki sicer poročevalcem niso dostopni. Poslanci stoje v gručah in povsod sliši razgovore o vloženem predlogu, o izpremembi poslovnika. Nobeden se ne upa reči, da je izprememba nepotrebna, a vendar se jim pozna, da jim ta predlog ni prišel o pravem času, da se čisto nič ne ujema z načeli vlade in njenih strank. Pa kaj se hoče! Predlog je tu! Obračajo ga na vse strani. Nekaterim je prekrut, drugim se zdi, da daje preveč moči predsedniku itd. Ali imajo dr. Krek in tovariši pošten namen? Alo, sedaj pa le na lov za skritimi nameni, da bomo videli, kako pasti hoče obstrukcija nastaviti vladnim strankam. In že se čuje: To je trik, zvijača, nova zarota itd. In vso noč se je govorilo o tem. . . . Vsak po svoje hoče napraviti red v zbornici. Slovenci hočejo tako poslovnikovo izpremembo, a sociji s pomočjo ulice. Ponoči se je hipoma pomolnila galerija. Socialno demokračski poslanci so osebno pripeljali iz predmestij svoje »pülharje«, sumljive eksistence, takozvane »platenbrüder«, ljudi, ki so tudi pod policijskim nadzorstvom, ki naj bi predstavljali dunajske »davkoplačevalce«. Smešno! Igra je preproznost in slabo vzprizorena, ker se lahko opazi, da se dela to samo na ljubo vladí. Ko so začeli zmerjati doli v zbornico, že so sluge morali postavljati barabe na zrak, kar je pa šlo le počasi. Peli so »Wacht am Rhein« ali pa »Arbeit hoch«!

Proti dnevu, ko izprazni policija gotove kavarne in beznice, se je začela galerija zopet pečniti; »gospodje« in »dame« so se prišli škandalizirati nad obstrukcijo. Ko je okrog 5. ure začel zopet eden »gospodov« na galeriji razgrajati, in ga je sluga izziral, se je pa izkazalo, da je dunajski deželni poslanec Pittner. Ali se naj zbornica vodi z galerije ali pa s predsedniškega mesta. Dve poti! Današnje jutranje časopisje še ne vé, za katero stran bi se odločilo. Vsi listi se pečajo s tem, mnogi priznavajo, da je to ženjalna poteza, v digniti parlament iz razvalin, pa vendar se ne upajo prav z besedo na dan! A list, ki dan na dan kriči proti obstrukciji, ki zmerja poslance, kakor konjski hlapec, »Deutsches Volksblatt«, ta je takoj pokazal vso strupenost. Ne! In tako so eninisti listi, eninisti ljudje, sedaj proti obstrukciji, sedaj proti izpremembi poslovnika. Tako takoimenovane »deloljubne« stranke iščejo skritih stez in izgovorov, ki bi jih opravičili upreti se temu predlogu. Upanje jih tolaži, da ne pride kmalu na vrsto, a to upanje jim je prekrizala »Slovanska Unija«, ki je sklenila, da se vsi drugi nujni predlogi umaknejo na korist temu predlogu. In danes že naj pride v razpravo. Takoj ali pa nikdar več! To je naše geslo! Debata bo brez dvojbe zanimiva, na višku, ker se bodo udeleževali vse večje stranke, po najboljših svojih močeh. Na vsak način bo s tem predlogom položaj v zbornici pojasnjen in predrugačen.

Besedilo Krekovega predloga.

Zbornica skleni:

Naslednji načrt zakona se ustavno odobri:

S pritrdilom obeh zbornic državnega zbora odredim tako:

Člen I. Zakon z dne 12. maja 1873, drž. zak. št. 94, se izpopolni z naslednjo določbo:

§ 17. a). Predsednik poslanske zbornice ima v vsakem slučaju pravico, da vse potrebno ukrene, kar more zagotoviti redno parlamentarno delo proti vsakemu motenju in vsaki zlorabi poslovnika, zborničnih pravic in prostosti.

Predsednik je osebno pooblaščen, razveljaviti, izdati provizorične predpise o uporabi parlamentarnega po-

slovnika in v sili odrediti, da se poslanci izključijo k večjem iz treh sej. Člen II. Veljavnost tega zakona, ki stopi v veljavo z dnevom razglasitve, se omeji na sedem mesecev.

V formalnem oziru se nasvetuje, da se o tem predlogu z vsemi dopustnimi okrajšavami takoj razpravlja ter reši v vseh treh branjih brez razprave v odseku.

Ta predlog je podpisalo vseh 17 članov »Slovanskega kluba« ter češki agrarci Šáblik, Rolsberg, Mazanec, Vojta, Udržal, Zazvorka, Rataj, Oklešek, Stanek, Subrada in Prašek.

Nujni predlog dr. Kramarja, dr. Šusteršiča in Udržala.

Ti trije načelniki »Slovanske Unije« pa še predlagajo k § 17. a) poslovnikove dodatke:

V ta namen ima predsednik pravico, da čitanje vlog in zapisnika ter razpravo o nujnih predlogih odloži do konca seje, da odkloni odmor pred glasovanjem in dovoli glasovanje o predlogih glede formalnega postopanja le vstajaje s sedežev; konstatovanje razmerja glasov je le tedaj dopustno, ako predsednik dvomi o izidu glasovanja.

Ta dodatek torej izključuje zamudno glasovanje po imenih in čitanje raznih vlog, ki so jako uporabna in izdatna sredstva za obstrukcijo. V pojasnilo pripomnim, da je vložen ta nujni predlog tudi zato, ker hoče dr. Kramar v razpravi priti do besede.

Oba nujna predloga sta časnikarjem zmešala glave, raznim nemškimi politikom pa račune. Časnikarji iščejo dlako v jajcu, nemški voditelji pa izgovore proti izpremembi poslovnika. Oba predloga pa sta resna, brez vsake spletke in hinavstva. Vse nemško časopisje kriči, da obstrukcija ubija parlament na škodo prebivalstva. Zastopniki »Slovanske Unije« pa so se dne 17. avgusta v razgovorih z zastopniki nemških strank in poljskega kluba sprožili misel, naj se izpremeni poslovnik in s primernimi določbami napravi trden jez proti vsaki obstrukciji, naj pride z leve ali desne strani. To zahtevajo je v soboto v svojem govoru zopet ponovil načelnik čeških agrarcev, poslanec Udržal. Toda v avgustu so nemški voditelji odklonili ta predlog in danes se zopet pomisljajo in izgovarjajo, da je premalo časa itd. Pravi vzrok pomislekov pa je, ker si hočejo ohraniti obstrukcijska sredstva proti mogoči nemški večini in pravice vladnemu zistemu. Kje so torej hinavci? Nemške stranke in z njimi socialni demokratje zahtevajo, da morajo češki radikali in agrarci umakniti vse nujne predloge. Med tem naj se do 23. t. m. rešita proračunski provizorij in pooblastilni zakon, potem pa naj prideta na vrsto nujna predloga o izpremembi poslovnika. Pregovor pa pravi: Bolje drži ga, nego lovi ga. Ako »Slovanska Unija« ne dobi popolnega zagotovila, da se izpremeni poslovnik, tudi orožja ne more in ne sme dati iz rok. Sedaj se vrše pogajanja med načelniki »Slovanske Unije« in zastopniki nemških strank, katerim sta se pridružila dr. Adler v imenu socialnih demokratov in dr. Conci v imenu »Romanske Unije«. Od izida tega posvetovanja je odvisno, ali se še ob zadnji uri posreči premirje v zbornici ali pa z novim letom zavlada »ex lex«. Sedaj se pokaže, ali je strah vlade in drugih faktorjev pred nemško obstrukcijo večji, nego zmisel za resnico in pravico, ugled parlamenta in države ter koristi prebivalstva brez razlike narodnosti.

Poslovnikova izprememba zagotovljena.

Medtem, ko se klubovi načelniki glede na poslovnikovo izpremembo niso zedinili, je padla odločitev drugod. Zvečer po 9. uri so zborovali krščansko socialni poslanci. Sejo je vodil dr. Lueger. Klub je sklenil, da glasuje za predlog, ki sta ga stavila Krek-Kramar. O seji poroča kršč. soc. korespondenca »Austria«: Po temeljiti razpravi se sklene: Klub pooblašča načelnika, oziroma parlamentarno komisijo izjaviti, da se strinja s poslovnikovo izpremembo. Izvolili so odsek, ki izdelaj izpremembe glede na predlog Krek-Kramar. Tudi socialni demokratje bodo glasovali za predlog Krek-Kramar. V nemških svobodomiselnih poslaniških vrstah vlada velika poparjenost. Gospoda je izgubila glavo in milo toži, da hočejo svobodomiselno nemštvo — okrožiti in osamiti. Nemško svobodomiselno časopisje je obupano in piše, da pomenja sprejetje Krek-Kramarovega predloga

izpremembo zistema,

kar pomenja velikanski uspeh slovenskih poslancev in »Slov. kluba«, ki je izprožil poslovnikovo izpremembo. Vsa

avstrijska javnost razpravlja o njem. Kakor vse kaže, morebiti že današnja naša številka med brzojavkami poroča, da je bil sprejet. Sedanjí trenutek tudi kaže, da so poslanci naše stranke močje na svojem mestu, ki delajo za velike smotre veliko potezno politiko in ki so zapustili tisto vaščansko politiko, katere smo bili osebno Slovenci desetletja navajeni. Žalostno je sicer, da v važnem zgodovinskem trenutku napadajo slovenski liberalni listi zahrbtno našo delegacijo in slovanske poslance, ki se bore za slovanske pravice, a ne žalostno za nas, marveč za liberalno stranko, ker lahko vsak izprevidi, naj bo še tako zagaman, da to, kar zdaj počenja liberalno slovensko časopisje, ni prav nič drugega, kakor čisto navadno narodno izdajalstvo, na kar je itak že slovenska javnost navajena in bi se le čudila, če bi naši liberalci kdaj vršili svojo narodno dolžnost.

Kako izgleda v zbornici.

Jako mikavno opisuje »Neues Wiener Journal«, kako je izgledala zbornica v drugi noči o polnoči, ko je trajala seja že 36 ur. Vsi: poslanci, sluge, časnikarji, stenografi in celo ministri izgledajo kakor mrlič in se drže komaj pokonci. Uvedli so rudarske šihte. Vsakih 8 ur se menjajo poslanci. Spavati po trdih klopih ne vpliva ugodno na ljudi, navajene mehkih posteljnih blazin. Zbornična restavracija dela izbornop kupčijo. Zajtrkovati kavo poslancem ni dišalo. Moderni so zdaj v zbornici za zajtrk slanki. Natakari jutraj poslanca ne vpraša, jeli hoče melanžo ali čaj itd., marveč kar slanki prinese. Slanki so povzročili veliko smeha in klubi so naročili — nove tarokne karte.

Tretja noč.

Poslanci »deloljubnih« strank so trudni, izmučeni. Vojnega razpoloženja ni več med njimi. Z veliko silo in z največjim naporom vzdržujejo klubovi načelniki red. Zrak v zbornici je zelo soparen, slab. Ventilatorji ne zadostujejo za prezračenje. Nemški listi pišejo, da so poslanci vseh deloljubnih strank utrujeni, medtem ko med Slovani ni opaziti nobene »utrujenosti«. Nemci se naravnost čudijo vztrajnosti slovanskih poslancev.

Na galeriji in v zbornici.

Nečuvno postopajo obiskovalci galerije. Sicer pride iz tehničnih razlogov obstrukcijskim govornikom na dobro vmešavanje galerije, ker se medtem lahko odpočijejo, a kljub temu nikakor ne gre, da dunajski poulični mob poizkuša terorizirati slovanske poslance. Podnevi je bila galerija mirna. Zvečer so pa vplivali »alkoholni« duhovi na galerijske obiskovalce. Ob 8. uri zvečer je eden kričal: »Pfui!« itd.. Čehi so burno protestirali. Podpredsednik Zazvorka opominja galerijo, naj bo mirna, a kraval je vedno hujši. Poslanec Bralik obvesti Zazvorko, da je blizgnil neki galerijski obiskovalec sodovico na poslance. Bralikova glava je bila mokra, kakor tudi popirji čeških poslancev. Kraval je vedno večji. Zazvorka ukaže, naj se galerija izprazni. Nemškim poslancem je razsajanje galerije tako všeč, da protestirajo proti izpraznitvi galerije. Razgrajajo končno pahnejo z galerije. Kričači groze, da pridejo prihodnjo noč s poleni.

Fotografirana obstrukcija.

Ob pol 3. popoldne je neki fotograf fotografiral obstrukcijo. Govoril je poslanec Srdinko, ki je stal malone sam, le dva stenografa ga stražita. Srdinku je pomagal Sternberg, ki je zbijal šale. Ob 7. uri zvečer je končal Srdinko svoj govor. Po Srdinku govori češki agrarni poslanec Chalaupka o nujnem predlogu glede na odpravo industrijskih carin. Govoril je čisto tiho.

Dnevne novice.

+ Liberalni izdajalci zdaj zopet Bienerthu v prilog pridno rujejo. »Slovenski Narod« kliče zoper Slovane ulico, »Narodni Dnevnik« pa dela na to, da bi se razbila »Narodna Zveza« in bi Jugoslovani šli narazen. Vse to zato, ker liberalci uvidevajo, da bodo prišli popolnoma na kant, ako se izpremeni nemški zistem, ki je naše liberalce vedno podpiral proti S. L. S., ker je liberalna stranka podkupljiva, demoralizirana in breznačelna. Kako propala je ta klika, se pa razvidi zlasti iz tega, ker skuša razbiti jugoslovansko solidarnost čisto po intencijah Nemcev in vlade, pa za to najbrže ni niti plačana, marveč zastoj opraviila posle za nemško vlado! Lepa stranka!

+ Kaj »Narod« odobruje! Nemška sodruga je, kakor beremo v »Neues Wiener Tagblatt«, kričala 16. t. m. z galerije v parlamentu na slovanske poslance med drugim sledeče: »Knechte des

»Milovanović!« — »Tschechische Hunde!« — »Böhmische Haderlumpen!« — »Auf den Galgen mit den Tschechen!« — »Falloten!« — »Slavisches Gesindel!« — »Königsmörder!« — »Slavenbanda!« — Tako je kričala ulica. In »Slovenski Narod« v uvodnem članku 17. t. m. postopanje te ulice hvali, odobrava in jo pozivlja, naj še tako nastopa in celo s pestmi gre na »Slavenbando!«, ki se upa zoper Nemce obstruirati! Slovenski liberalci v zvezi z dunajsko nemško drhaljo, to je najnovjši politični dogodek na Slovenskem! Fej izdajalci!

+ Liberalci — brez glave! »Narod« pozivlja k demonstracijam proti — Hribarju. Kje imajo liberalci glavo? Komu izmed njih je kaj verjeti? Sedanjega političnega položaja sploh niso v stanu razumeti. Vsak poje drugo pesem. Hribar je v nedeljo na shodu proslavljajal nastop Slovanov v državni zbornici in tudi svoje čelo venčal z lavorikami dunajske obstrukcije, katere ni mogel prehvaliti in je hotel v poslušalstvu zbuditi samo misel, da je tudi on junaški borilec v vrstah slovanske falange. Tako Hribar. »Narod«, Hribarjevo glasilo, pa isti nastop naših poslancev nečuvno sramoti. Iz socialno-demokračskih listov je nabral vse psovke in pogreva vsa lažnjiva podtikanja ter celo pozivlje k pouličnim demonstracijam v Ljubljani po socialno-demokračskem vzgledu proti slovanskim obstrukcionistom, ki baje »dražje živila«. Kar Hribar proslavlja, naziva »Narod« — »frivolno in brezvestno«, sramoti dr. Šusteršiča »in njegove kumpane« po vsenemškem zgledu, da so »besedolomni« ter grozi, »da bo govorila ulica in bo z obstrukcionisti obračunala«. Dobro, liberalci, pojdite na ulico in pred rotovžem demonstrirajte proti — Hribarju! Ti ljudje so res brez glave!

+ »Parlament je kriv«. Socialni demokrat, nemški svobodomislec in slovenski liberalci, ki so se z vlado združili zoper »Slovansko Unijo«, kričijo zdaj, da je slovanska obstrukcija kriva, da »mase stradajo« in »Slovenski Narod« ščeva ljudi, naj gredo s pestmi na slovanske poslance, ki hočejo streti nemško nadvlado. Kako daleč sega to hujskanje, osvetluje drastično slučaj, ki se je zgodil večerj v parlamentu, ko so uradniki izpraznjevali galerijo sumljivih dunajskih ponočnih moških in ženskih elementov. Ko je namreč vladni svetnik Kupka krokarje na galeriji pozivljaj, naj gredo domov spat, je neki mož začel jokati — bil je pač alkohola do oči poln — in dejal: »Že več tednov nimam dela, in zdaj pridejo ti češki poslanci in nas oropajo vsega upanja!« — Vsak, kdor nima dela, bo zdaj dolžil parlament, in vsak postopač in prijatelj jeruša se bo spravil na poslance, če se bo brez dela okoli vlačil, čeprav bi ga lahko dobil. In ker »Slovenski Narod« ravnotako argumentira, se zna zgoditi, da bodo morebiti tudi v Ljubljani tisti, ki bi radi šli sneg kidat, da bi kaj zaslužili, začeli dolžiti parlament, oziroma slovanske poslance, da so krivi, da ni snega in zato nimajo kidači dela!

+ Najnovejši politik na Slovenskem je gospod — ut, uslužbenec kr. srbskega tiskovnega urada, ki piše zdaj članke v »Narodni Dnevnik«. V tem članku, ki je ena sama slamnata rešta, pravi med drugim: »Slovenec«, glasilo najmočnejše slovenske politične stranke . . . To nas zato zanima, ker je prav ta — ut v zadnjem »Slovenskem Jugu« iz Belgrada zapisal, da je S. L. S. nasproti »narodnonapredni« tako slaba, da si še javnih shodov ne upa prirejati! To je politik, kaj? . . . Potem pa »Dnevnik« piše, da bomo Slovenci takrat močni, ko si ne bomo dali svoje politike diktirati od Dunaja. Mi nismo tako zlobni, da bi mislili, da je »Dnevnik« hotel reči, naj si svojo politiko pustimo diktirati od — Belgrada, ampak vprašamo »Dnevnik« le, kdo si je zadnji čas, ko se Slovani solidarno borimo zoper nemško dunajsko vladno politiko, dal svojo politiko diktirati od Dunaja? Ali ne slovenski liberalci, ki ves ta čas stoje v službi Dunaja in groze »Slovanski Uniji«, ker obstruira za slovanska prava, s pestmi in ulico? Le poglejte se dobro, vladni liberalni lakaji!

+ Shodi S. L. S. Jutri ob 10. uri popoldne se vrši shod K. Z. v Šmartnem ob Savi. Poročata dr. Val. Rožič o političnem položaju in nadzornik Legvart o umnem kmetijstvu. — Shoda se vršita tudi jutri na Trsteniku in na Gorichah pri Kranju. Na obeh poročata deželni odborniki prof. Jarc.

+ Položnice smo priložili današnji številki »Slovenca«. Cenj. naročnike vljudno prosimo, naj se jih poslužijo čim prej v svrhu obnovitve naročnine za prihodnje leto. Obenem pa

prosimo, da se te položnice porabijo samo za naročnino »Slovenca« in ne tudi za kak drug list, ker se nam s tem zelo olajša ogromno delo ob novem letu!

— **Kako mojstrsko taktiko** zasleduje »Slovenski klub« v parlamentu, dokazuje predlog Krek, ki spada med najznamenitejše, kar se jih je sploh vložilo v avstrijskem parlamentu in bo z enim udarcem razbistril položaj ter za vse čase onemogočil oviranje deložnosti parlamenta in ustvaril prvi in bistveni pogoj za tako vladno in tak sistem, kakršen je edina logična posledica parlamenta, izvoljenega na podlagi splošne in enake volivne pravice. Če bo predlog Krek sprejet, je nemški sistem padel in ne bo nikoli več vstal, ker bomo imeli parlament, ki se ne bo imel bati nemške obstrukcije in sploh nobene strankarskoegoistične samovoljnosti. Pa tudi obstrukcija slovenskih poslancev je bila mojstrska poteza, ker je ustvarila takorekoč pogoj, da se je Krekov predlog uležel in ker bo, če se Krekov predlog ne sprejme, doprineš dokaz, da nemškim liberalnim strankam ni za deložnost parlamenta, ampak le za ohranitev njihove samovlade, ki jo vodi načelo: pour le roi de Prussie! Kako je obstrukcija slovenskih poslancev v zvezi s Krekovim predlogom razkrinkala prave sovražnike ljudskega parlamenta, dokazujejo nemškošovinistični listi, ki se dero in zlivajo na »Slovensko Unijo« cele potoke gnojnice ter svoje germanske jezice! In tem listom se pridružuje »Slov. Narod«, glasilo liberalnih Slovencev!

— **Glasilo tržaških Slovencev**, »Edinost« sedanji položaj v parlamentu pravično presoja in pravilno umeva pomen sedanje slovenske obstrukcije. Izborna kliče Nemcem, ki se hinavsko nad obstrukcijo zgražajo: »Na katerem glavnem principu sloni parlamentarizem? Menda na principu večine! A kdo noče priznati tega principa? Nemci! Ravno Slovani so, ki predlagajo, naj se poslovni red premeni tako, da bo onemogočila vsaka obstrukcija. In Nemci so zopet, ki tega nočejo, ker oni se pač zgražajo nad slovensko obstrukcijo, a obenem hočejo imeti odprta vrata za svojo obstrukcijo. Oni so sovražniki parlamentarizma, ker mu nočejo priznati glavnega stebra: majoritetnega principa. Nočejo ga pa priznati zato, ker so oni v manjšini, a vzlic temu zahtevajo za se nadvladje. Zato se postavljajo na stališče: ali njim veliko večino na vladi, ali pa naj gre ves parlamentarizem k vrugu! Oni so največji absolutisti, ker jim je ljubši absolutizem, nego ustavno življenje, na katerem bi enakomerno in pravično uživali vsi. Slovani niso bili nikdar za absolutizem. Naj se jim le zagotovi enako pravo in na njihovi strani bo obstrukcija izključena za vse večne čase! To je njihova odkrita beseda. Na nemški strani pa je hinavstvo in farizejstvo, ker se zgražajo nad obstrukcijo, dasi so jo oni uvedli in jo hočejo ohraniti — sebi!« Kako pa piše »Narod«?

— **Absolvirana tehnika** Ramiro Drasco in Evgenij Mora se imenovani stavbenim elevom pri c. kr. poštenu in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu.

— **Častni kanonik** ljubljanskega kapitlja je imenovan ribniški dekan č. g. Frančišek Dolinar.

— **Iz Postojne**. V tem tednu se je poslovil od nas velezaslužni gospod nadsvetnik Leopold Žužek. Nad 25 let je bil sodnik v našem mestu in moramo reči, da je bil sodnik, da si boljšega ni mogoče želeli. Odlične lastnosti so dičile moža. Bil je veran, nepristranski, izredno ljubeznjiv, postrežljiv do vsakega, ki ga je prosil sveta, tako da je s svojo bogato izkušnjo našemu ljudstvu storil izredno veliko dobrega. Zato ga ljudstvo ne bo pozabilo. Visokozaslužnemu gospodu želimo tudi mi, naj uživa v solnčni Gorici še dolgo vrsto let tako dobro zasluženi pokoj v zavesti, da je storil več kot veleval mu je stan. Te skromne vrstice naj pa bodo gospodu nadsvetniku znak naše globoke hvaležnosti. — Poslavlja se pa od našega mesta tudi gospod okr. glavar Franc Schitnik. Malo časa je vodil naše okrajno glavarstvo, toda ta naloga mu je bila poverjena v dobi legarja in drugih zanemarjenosti našega mesta. Z energično svojo voljo je posegel vmes, obenem pa z izredno previdnostjo, tako da mu mora biti Postojna hvaležna. Enega momenta pa ne smemo pozabiti pri poslavljanju se gospodu glavarju in njegovi visoki rodbini, namreč globokega verskega prepričanja. On in vsa njegova družina bila je vsemu prebivalstvu v najlepši izgled. Veliko bi lahko napisali o tej točki, toda bojimo se, da ne bi žalili skromnosti visokocenjene družine. Zato le rečemo: Bog nam daj takih uradnikov in takih družin!

— **Duhovske spremembe na Goriškem**. C. g. Anton Pahor, vikar v Sovodnjah, je stopil v stalen pokoj. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Frančišek Lavrenčič, do sedaj prefekt v malem semenišču.

— **Nesrečen soprog**. Iz Postojne je odpeljal ženin Jurij Šilec komaj pred petimi tedni svojo mlado, zdravo, živahno ženko Pavlino Jurca na svoj dom v Konjice na Štajersko. Danes, 16. t. m., nam pa že oznanjajo zvonovi, kako malo časa je trajala ta mlada sreča. Komaj teden po poroki se ji je omračil duh in danes leži ranjka Pavlina na mrtvaškem odru. Bog ji daj večni mir! Žalostno je za soproga to tem bolj, ker mu je prva žena umrla tudi ravno en mesec po poroki.

— **Umrla** je v Trstu gospa Engelhilda Laurič, soproga hrvaškega veletržca.

— **Imenovana** sta poštna oficijala gg. Alojzij Vernik v Ljubljani in J. Tomažin v Novem mestu za višja poštna oficijala.

— **Razpisane učiteljske službe**. V postojnskem okraju sta razpisani sledeči učiteljski mesti: nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Studenem in učno mesto v Šembijah do 4. prosinca 1910 v stalno nameščenje. — V kranjskem okraju učiteljsko in voditeljsko mesto na enorazrednici v Ratečah pri Škofji Loki do 15. prosinca 1910 v stalno nameščenje. — V Cirknici (okraj Logatec) pa učno mesto do 5. prosinca 1910 v stalno nameščenje.

— **Šikane na južnem kolodvoru v Trstu**. Voznih listov nočejo sprejemati na kolodvoru južne železnice v Trstu, ako so izpolnjeni slovensko. Kriva je pa temu samo »Edinost«, ker se ne upa opomniti svojih trgovcev, da bi se posluževali slovensčine na kolodvoru in branili slovenske pravice!

— **Nova raziskovanja v svetovnoznani Postojnski jami**. Iz Postojne se nam piše: Raziskovalec podzemeljskih jam g. And. Perko je dne 13. in 14. t. mes. umetno odprl prehod skozi skalnato razpoko v »Nadvojvoda Ivanovi jami« in pri tej priliki se mu je posrečilo na novo otvoriti dve veliki dvorani, ki sta napolnjeni z najkrajnejšimi kapniškimi oblikami. Raziskovalna dela se zdaj tu nadaljujejo.

— **Iz Domžal**. Domžalskim notičarjem v »Slov. Narod« št. 258 samo to-le: Zelo nedostojno je, vlačiti dame, in tudi bolne, po zobeh. Svoje nekavalirstvo ste dokazali že opetovano. Na obljubljeni »prihodnjici« pa odgovorimo z odkritjem afere o B. Cl., ki bo zadostno dekorirala značaj celokupnega »Sokola«. In ako ne bo potem miru, vzeli bomo še vsacega posameznega člana pod mikroskop. Duševnega očeta domžalskih dopisov poznamo. Ni več star 18 let, a tudi predsednik »Orlov« — Anton Müller — jih ima že 21. Sploh pa je omenjena notica le izraz blede zavisti in žalostinka ob gomili domžalskega »Sokola«.

— **Nove kolkove znamke**. Po razpisu finančnega ministrstva z dne 20. oktobra 1909, d. z. št. 163, se bodo od 1. prosinca 1910 naprej prodajale nove kolkove znamke; dosedanje znamke, izdane leta 1898, pa izgube veljavo konec meseca marca 1910. Neporabljene stare kolkove znamke, izdane l. 1898, se lahko zamenjajo brezplačno proti novim v času od 1. marca do 31. maja 1910 pri c. kr. deželnem blagajnem uradu v Ljubljani in pri c. kr. davkarijah na Kranjskem.

— **Državno podpora 400 K** je dovolilo poljedelsko ministrstvo kmetijski podružnici v Košani na Notranjskem za sadjerejsko šolo v Bujah.

— **Nov društveni dom**. Iz Šmartna pri Litiji se nam piše: Veselo je opaziti da je čedalje večje zanimanje za izobraževalno društvo. Ljudje so se že tako navadili društva, da je postalo že kar živa potreba. Dvorana v posojilnični hiši je bila prirejena le za silo, od začetka se je še nekako shajalo; sedaj pa, ko »Orel« tako vztrajno napreduje, pa tudi pri raznih prireditvah zelo prostora primanjkuje, zato se je začelo resno misliti na nov društveni dom. Ljudje se tudi resnično vesele ideje novega doma in od vseh strani čujemo glasove, naj se le prične z delom in da je vsak pripravljen sodelovati. Najbrž se že po zimi prične s pripravljalnimi deli, ker imajo sedaj ljudje čas za vožnjo in na spomlad se takoj prične z zidanjem. S pomočjo božjo upamo biti drugo leto ob tem času že v novem domu. Torej pogumno na delo!

— **Imenovanja**. Naučni minister je povzdignil profesorja na goriškem učiteljsku Jožefa Fistravca in profesorja na istem zavodu, okrajnega šolskega nadzornika Frana Finžgarja v 7. činovni razred.

— **Nove hrvatske drame**. Na zagrebškem gledališkem odru bodo v kratkem igrali tri nove hrvatske dra-

me, in sicer: »Zlatokosi kraljevič« M. Ogrizoviča, po narodnih pripovedkah; »Duše« P. Petroviča, znanega hrvatskega dramatika in pisatelja in tretja »Za drugoga«, ki jo je osnoval in izdelal v dveh dejanjih umrli hrvatski pesnik Silvij Strahimir Kranjčević. Zadnji je nek Kranjčevićev prijatelj izdelal po njegovi osnovi.

— **Podružnica »Slovenskega planskega društva« v Kamniku** naznana, da se vrši njeni redni občni zbor dne 4. januarja 1910, ob osmi uri zvečer v veliki dvorani »Društvena doma« v Kamniku.

— **V seji okrajnega šolskega sveta radovljiškega** je bil soglasno sprejet predlog gospoda okrajnega glavarja Župnika: C. kr. okrajni šolski svet radovljiški skleni, da se remuneracija suplentim, oziroma suplentinjam zviša od 50 K na 70 K in da se doklada mesečnih 20 K pokrije iz okrajnega zaklada.

— **Trije mrlički hkratu v eni hiši**. V Sovodnjah je v nedeljo porodila mlada gospodinja Devetak, stara šele 34 let, dva dečka. V torek pa sta umrla oba otroka in mati.

— **Razširjena ulica v Trstu**. Majhno in zelo ozko trinadstropno hišo v Trstu na voglu ulic »Stadion« in »Acquedotto« pred kavarno »Chiozza« podirajo, da bo tako mogoče razširiti s tako pridobljenim prostorom dosedanja zelo tesno zvezo obeh ulic.

— **Radil sile v smrt**. 44 let stari vpokojeni sluga v Pulju je hotel umreti, ker ni mogel brez sredstev živeti. Da bi svoj cilj gotovo dosegel, je skočil iz drugega nadstropja neke hiše. Revez je bil pri priči mrtev. Imel je skrbeti za ženo in otroke; zato pa je dobival od države na mesec 24 kron.

— **Umrli** je g. Ivan Teršelič, vpokojeni učitelj v Čatežu.

— **Poštna sprememba v Idriji**. Po novem določilu bo odslej pošta odhajala v času od 1. novembra do 31. marca iz Idrije v Logatec ob 4. popoldne, ne pa kot doslej vse leto ob pol 5. uri.

— **Za »Ljudski sklad«** so darovali: Andrej Česenj 10 K; Mat. Mrak 5 K; Ant. Pucelj 2 K; Fr. Tršar 20 K; Jos. Lavrič 10 K; Ant. Stenovec 5 K; Jan. Mikš 10 K; Fr. Zbašnik 3 K; Ant. Mrkun 4 K; Fr. Dolinar 10 K; Ant. Dolinar 2 K; Vaclav Filler 5 K; Tom. Potočnik 3 K; Iv. Knific 10 K; Fr. Hönigman 10 kron; Tom. Pavšlar.

Znanost in umetnost.

JAKOBA ALEŠOVCA IZBRANI SPISI so pričeli pravkar izhajati, in sicer si je to nalogo postavila in jo s prvim delom tudi že izvršila

»Ljudska knjižnica«,

ki prinaša v svojem 9. zvezku najboljšo in najobširnejšo Alešovo delo

»Kako sem se likal« (I. del).

Kako velike slovstvene vrednosti je to, da se je lotila »Ljudska knjižnica« izdajanja Alešovčevih spisov, ki pohajajo iz leta 1870, in 1880., so se posamič izdajali in so danes večinoma izgubljeni in nikjer zbrani, pač ni treba posebi poudarjati. Alešovec je naš edini ljudski humorist in zato je vreden, da se zopet spravi med ljudstvo, oziroma novejšemu rodu sploh šele odkrije. Alešovčev humor je zdrav in resnično ljudski. Jezik je svež in krepak, da je tudi še danes lahko za zgled, misli jedrne in imajo tudi zato za Slovence trajno vrednost, ker so nastale v času, ki je za naš narod bil politično in prosvetno najbolj važen. Alešovec nam slika življenje tiste dobe s humoristiške strani, ki jo pa zadeva veliko bolj globoko kakor marsikatera tragična povest iz onega časa; Alešovec nam je v svojih šaljivih in satiriških spisih zapustil skoro najvernejšo podobo onih časov, ko smo se Slovenci pod Bleiweisom otresali nemškutarstva in začeli na vseh poljih misliti, čutiti in delati po svoje. Alešovec je do mrač pisatelj v najlepšem pomenu, in za slovensko ljudstvo je tudi zelo velikega vzgojnega pomena; njegovi spisi so trajen spomenik našega narodnega preporoda. Roman »Kako sem se likal« je edini slovenski največji humoristiški roman — podoba slovenskega trpina v šaljivi skorji, ki pa hrani mnogo biserov. Temu romanu bodo sledili vsi drugi najboljši Alešovčevi spisi, izšli bodo tudi oni, ki jih je spisal za »Brenčeljnas«, ki je tudi naš edini humoristični listi, ki je res našel odmev v najširših slojih in na njih mišljenje in čutenje v onih narodno se probujajočih časih veliko vplival.

Izdaja Alešovčevih spisov v »Ljudski knjižnici« je prirejena v lepem in opiljenem, a bistveno neizpremenjenem jeziku in slogu, kar je zasluga prireditelja Jožefa Volca. I. zvezek: »Kako sem se likal« stane 1 K 20 v. vezan

2 K. Založila ga je in dobi se v »Kato-liški Bukvarni« v Ljubljani.

— **Koledar za kmetovalca 1910** je ravnokar izšel. Knjižica, ki je zelo pri-pravna za žep, je vezana v močno platno, ima poleg zapiskov prav poučne kratke članke o vseh strokah kmetij-stva, kakor iz živinoreje, živinozdrav-stva, pridelovanja krme, sadjarstva, gozdarstva, postavodajstva itd., sploh o vsem, kar kmetovalec vedno rabi. Kmetijstvo vedno bolj napreduje, zato je tudi kmetovalcu potrebno več pou-ka, ni mu pa vedno mogoče prebirati dolgih spisov in knjig, v »Koledarju za kmetovalca« bo našel vedno vse po-trebno in mu bo isti dober svetovalec. Nobeden kmetovalec naj ne zamudi prilike, si ta izvrstni koledar naročiti. Koledar je pisan od prvih slovenskih veščakov in se je med našimi kmeto-valci zelo udomačil in priljubil. Urejuje ga deželni nadzornik za živinorejo in mlekarstvo J. Legvart v Ljubljani. — Dobi se v vseh knjigarnah.

MUSICA SACRA.

Jutri, četrto adventno nedeljo, se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo v stolnici sledeče: Missa in Dominica Adventus et Quadragesime (Koral), Graduale »Prope est Dominus«, zl. Ant. Foerster, ofertorij »Ave Maria«, zl. R. Burgarell.

OGRSKE ZMEŠNJAVE.

Včerašnja seja ogrske zbornice se je pričela ob 11. dopoldne. Wekerle iz-javi, da vlada ne more predložiti časas-nega proračuna, ker je že od aprila v demisiji, predloži zato samo indemnitetno predlogo. Govorili so Justh, We-kerle, Gal, Eber, Batthyany. Sprla sta se Justh in Andrassy. Prvotno so mi-slili, da pride do dvoboja, a končno so se sekundanti poravnavali. Poroča se, da sta se Justh in Lukacs dogovorila za sledeči program: Samostojna banka se pripravi do 1. januarja 1914. Do ta-krat se mora izvesti volivna preosnova. Nasproti kroni se rešijo redni izdatki in aneksijska bremena. Ministrski predsednik postane Lukacs, finančni minister neki državni tajnik, notranji minister zmerni pristaš l. 1867. z ener-gičnim drž. tajnikom na programu iz leta 1848. Ostala mesta dobe Justhovi pristaši. Lukacs zastavi svoj vpliv pri kroni za samostojno ogrsko banko. Po volivni preosnovi nove volitve s skup-nim programom. Nova vladna stranka se odpoje ostalim zahtevam in neod-visnemu programu. Uvedejo se progresivni davki.

Ljubljanske novice.

Iz Ljubljanske Slovenke, ljubljanske Slovenici! Vsak dan prihajajo s Koroškega žalostnejše vesti o zatiranju naših slovenskih bratov na Koroškem. Se nikdar ni Nemec tako pritiskal na naše koroške brate kot sedaj. Iz Koroške čujemo obupne klice na pomoč, kajti tujec hoče ugrabiti poslednjo slovensko deco ter jo potujčiti. Ali naj ostanemo pri tem trdih src? Ne! Bratom pomoči nesimo! Slovenskim otrocičem na Koroškem priredimo Božič-nico. V lepem božičnem času spomin-jajmo se najubožnejših med nami, naših koroških slovenskih bratcev in se-strict! Dejanski jim dokažimo, da v slovenskem središču bijejo topla srca za-nje. Naše spoštovane ljubljanske na-ročnice in naročnike imajo položnice v rokah. Obračamo se do njihove požr-tvovalnosti in prosimo, da stopijo na delo pri znanih in prijateljih ter na-berejo v blagi namen nekaj darov. Do-brodošel je vsak vinar — le vsaka po-ložnica se naj porabi in odpošlje. Vsak, tudi najmanjši dar, bodo hvaležno sprejeli koroški slovenski otroci ter ga bomo z udano zahvalo beležili v »Slo-vencu«. Na prostoru za dopisovanje na položnici blagovolite zapisati daro-valce. Našo dejansko pomoč narodovi mladini, ki je na meji v nevarnosti, da se narodu izgubi za vedno! Ne pre-zrite te nujne prošnje, ker izrečena je bila v času, ki je za koroške Slovence najkritičnejši, v katerem potrebujejo opore, da ne omagajo. Vsak, kdor ima srce za narod — pomagaj! daruj! Ko-roškim Slovincem čestit, vesel Božič!

Iz Veliko predavanje. Prihodnji to-rek, točno ob pol 8. uri zvečer se zopet vrši v veliki dvorani »Uniona« veliko javno predavanje s skriptičnimi slikami. Predavanje priredi topot »Krščan-ska ženska zveza«. Predaval bo g. prof. Jožef Gruden: »Devica Orleanska — vzor Slovenkam«. — Predavanje bo spremljala cela vrsta skriptičnih slik ki so došle iz Francoske. Posebno ženstvo naj se udeleži v velikem šte-vilu tega predavanja ter naj agitira za največjo udeležbo. Vstopnina za osebe 10 vinarjev, rezervirani sedeži pri bla-

gajni po 50 vinarjev. V torek v veliko dvorano »Uniona«!

Ij Kam pa jutri? — K našim somišljenikom v šentpetersko župnijo! Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani vabi k predstavi, ki jo priredi v nedeljo, dne 19. decembra 1909, ob 6. uri zvečer v dvorani g. Poljšaka na Martinovi cesti. — Spored: I. Petje: a) Simon Gregorčič: »Nazaj v planinski raj«. Za mešan zbor priredil Ant. Nedved. b) S. M. Vilhar: »Planinarica«. Za solo in mešan zbor zložil Fr. Ferjančič. II. Deklamacija: a) »Pastirček Miha«, predstavlja gosp. Milka Vidrova. b) Josip Stritar: »Pisarjev sin«. Dramatičnega soloprizor, igra gosp. Fr. Jager. III. Govor, govori gosp. prof. Dermastia. IV. »Tihotapec«, narodna igra v petih dejanjih. Po Jos. Jurčiču priredil Fran. Ks. Steržaj. — Vstopnina: Sedeži I. prostor 1 K, II. prostor 80 vin., III. prostor 60 vin.; stojišča 30 vin. — Somišljeniki, napolnite do zadnjega kotička dvorano pri Poljšaku!

— **Umrli** je danes zjutraj v Spodnjih Domžalah ob 7. uri v 60. letu svoje starosti od kapi zadet gospod Rudolf Mayer, tovarnar slamninkov, načelnik prostovoljnega gasiln. društva v Stobu, odlikovan z svetinjo za 25letno delovanje. Veliko se je trudil na polju gasilstva. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 9. uri zjutraj. Bodi mu blag spomin!

Ij »Jugoslovanska Strokovna Zveza« javlja, da se prične vpisovanje v J. S. Z. v ponedeljek dne 20. t. m. in sicer vsak delavnik od pol sedme do pol osme ure zvečer v prostorih »Slovenske kršč. soc. zveze«. Vstopnina (1 krona) se naj plača pri vpisu. J. S. Z. nudi svojim članom take ugodnosti pri nizkih prispevkih, da brez dvojbe pristopi tudi v Ljubljani veliko število članov in članic.

Ij Umrli je v Budimpešti bivši ljubljanski občinski svetnik železniški sekcijiski inspektor g. Komovc.

Ij Ali je res? Čuli smo, da ima nemški profesor nemškega jezika na slovenski gimnaziji v Ljubljani, podvoda Kajmotov itd. itd., navado, da popravlja nemške naloge izključno slovenskih dijakov v nemški kazini. Krog njegove mize, kamor položijo zvezke svojih žrtev, se razpostavi tolpa najbolj zagrizenih gostov kazine, ki potem s huronskim smehom skupno s c. kr. profesorjem preresetava in precepuje duševne proizvode dijakov. Kompetentne oblasti naj se malo pobrigajo za to vprašanje in naj tega vsenemškega junaka malo potipajo za žilo, kateremu bodo gotovo vnašajo nemško srce ušlo v hlače, ako slone navedene govorice na dejanski podlagi.

Ij Promoviral bo za doktorja prava dne 22. t. m. na c. kr. vseučilišču na Dunaju g. Ferdinand Tomažič, deželni konceptni praktikant v Ljubljani. Bog živi mladega gospoda doktorja!

Ij Božičnica. Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem priredi v nedeljo, dne 19. decembra ob 4. uri popoldne v sokolski dvorani »Narodnega doma« na korist sirot umrlih tiskarjev božičnico s sodelovanjem godbe in razdelitvijo božičnih daril med mladino. Vstopnina znaša za odrasle 50 vinarjev. Z ozirom na dobrodelni namen je želeli, da se udeležijo prireditve vsi prijatelji in znanci tiskarjev.

Ij Repertoire slovenskega dež. gledališča. Jutri v nedeljo, ob 3. uri pop. pri nižjih cenah osmič opereta L. Fallova »Dolarska princesa« izven abonementa; za lože par; zvečer ob pol 8. uri drugič Rista Savinova izvorna opera »Lepa Vida« (za nepar-abonente). — V torek prvič E. Krstanova nova drama »Kato Vrankovič«, ki zaide letos med knjige »Slovenske Matice«. — V kratkem debituje gojenka »Glasbene Matice« gdč. Ivanka Hrastova. — Še ta mesec se uprizori opereta »Valček čare«.

Ij Shod društva rokodelskih mojstrov v nedeljo, 19. decembra t. l., ob 10. uri popoldne v dvorani »Rokodelskega doma«, Komenskega ulice 12. Opozarjamo še enkrat na imenovani shod, zlasti radi izredno poučnega predavanja g. knezoškofijskega tajnika Josipa Dostala: Umetna obrt v službi cerkve.

Ij Gremij trgovcev v Ljubljani. Gremij trgovcev v Ljubljani je na svojem običnem zboru dne 9. maja t. l. sklenil, da ne smejo dajati člani svojim odjemalcem nikakršnih novoletnih, niti velikonočnih daril. Pričakujemo, da bodo gg. trgovci po položnicah kaj poslali za Božičnico koroških Slovencev. Tako se bodo najlepše odkupili odjemalcem.

Ij Dva dečka iz Istre, eden v 16., drugi v 13. letu, iz poštenih krščanskih družin, prosita sprejema kot vajenca pri kovaškem ali mizarskem mojstru, če dobita hrano in stanovanje zastoni, ker sta uboga. Prosimo gg. kovaške in

mizarske mojstre, če so vstanu kate-rega prosilcev sprejeti.

Ij Umrli je danes zjutraj ob pol 5. uri spoštovana gospa Avgusta Lapajne, vdova po c. kr. carinskem oskrbniku v starosti 74 let. — Umrli je gospa Ana Suppan, vdova bivšega župana in ravnatelja »Kranjske hranilnice«. — Pogreb ge. Lapajne bo jutri ob 3. uri popoldne.

Ij Pasji davek za leto 1910 se prične pobirati v Ljubljani 2. januarja 1910. Znaša osem kron. Plačan mora biti najkasneje do 20. februarja 1910 pri mestni blagajni.

Ij Dober vir. Malopridnemu in delomrznemu vagantu Antonu Tekavcu, rojenemu leta 1890 v Ljubljani ter pristojnemu v Moravče v kamniškem okraju, delo prav nič ne diši, a živi pa rad dobro, če tudi na račun tujih žuljev. Fant je varnostnim oblastvom dobro znan in je bil zaradi tatvine in vagabundaje že predkaznovan, toda to ga prav nič ne poboljša in kar se je Tonček učil, to zna Tone. Ker mu ni prilika nanesti, da bi bil prišel na kak drug način do denarja, si je izmislil nov vir. Nakupil je več svetih podob in jih jel deliti po hišah in cestah nabožnemu kmetskemu prebivalstvu s pretvezo, da je poverjen pobirati milodare za cerkev Jezusovega srca. Ker je znal dobro simulirati pobožnost, je prav dobro obstajal. Kupčija mu je šla izpod rok, kakor si je le sam želel. In šla bi mu bila še dalje, ako bi zato ne bilo izvedelo orožništvo v Vodmatu, ki je »pobožnega« Toneta aretovalo in izročilo sodišču. Kljub temu, da je med tem časom dobro živel, je imel pri aretaciji še 12 kron nabranega denarja. Ker je precej »brihtne« glave, bode imel sedaj čas in priliko si domisliti zopet kak nov način, po katerem se lahko tudi brez dela dobro živi.

Ij Vandalizem. Te dni so v tivol-skem parku dosedaj še neznani zlikovci ubili svetilko, podrli ograjo ter razmetali lesene škatulje, v katerih »Društvo za varstvo živali« krmi ptiče. Taka hudobija se obsoja sama ob sebi in bi ne škodilo, ako bi javnost vsakega takega zlikovca, ki javne naprave na ta ali oni način poškoduje, brez pardo-na naznanila pristojni oblasti.

Ij Tatvina. Dne 10. t. m. sta bila posestniku Ivanu Brencetu v Lavrovcu pri Sori št. 1 ukradena dva bankovca po 100 kron. Orožništvo po storilcu marljivo poizveduje.

Ij Naša je šolska učenka Emilija Kovačeva srednjo vsoto denarja, dijak Franc Teuerschuh pa vozno odedo. Oboje se dobi pri magistratu.

Ij Usmilite se ubogih. Dobili smo: Jezušček v jaslicah bode blagoslovil ona blaga srca, katera se usmilijo zelo revne vdove Marije Janc, matere s petimi hčerkami v starosti 12, 9, 7, 3, 2 let. Mili darovi za stanovanje, drva ter živila in stare oblekice naj se pošiljajo na borno stanovanje Radeckega cesta št. 1 na dvorišču.

»Društven koledarček« za 1. 1910. se je danes v soboto razposlal vsem tistim društvom, ki so ga naročili. Ker se ga je tiskalo samo toliko, kolikor se ga je naročilo, bi novim naročnikom ne mogli več postreči. Ako ga kako društvo, ki ga je naročilo, ne bi dobilo, naj izvoli reklamirati. Obenem prosimo, naj se naročniki čimprej poslužijo priložene položnice in pošljejo dotični znesek.

Opozarjamo naše cenjene čitatelje na današnji oglas: Herderjev konverzacijski leksikon. Isti je bogato ilustriran in krasno opremljen in ga lahko najbolj priporočamo od vseh drugih leksikonov.

Opozarjamo naše čitatelje na in-se-rat glede Herderjevega konverzacijskega leksika, ki ga daje »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani pod istimi pogoji. »Katoliška Bukvarna« pa ima ravno Herderjev leksikon popolnoma nepoškodovan v treh vezanih prav dobro ohranjenih izvodih tudi v antikvarijatu na razpolago. Opozarjamo cenjene čitatelje na tozadeven oglas.

Smrt belgijskega kralja.

Bruselj, 18. decembra. Komisija je zapečatila na prošnjo princesinje Lujize v vili morganatično poročene vdove Leopoldove vse dragocenosti. Zapečatili so tudi v neki banki naložene visoke vdovine denarne vsote.

Bruselj, 18. decembra. Kralj bo na mrtvaškem odru v cerkvi v Lacknu, kjer je mrtvaška rakev belgijskih kraljev. Velika posmrtnica bo v bruseljski katedrali.

Bruselj, 18. decembra. Najstarejši sin kralja Alberta dobi naslov »Brabantki vojvoda«, drugi sin »Fladernski vojvoda«. Leopoldova politična oporoka obsega celo brošuro.

Bruselj, 18. decembra. Grofica Štefaniya Lonyay je prišla v двореc počastit očeta kralja. Britko se je jokala in se zgrudila na kolena. Ostala je pri rajnem očetu nad eno uro. Prekrižala ga je in je zapustila plakaje paviljon, v katerem je umrl belgijski kralj.

Bruselj, 18. decembra. Princesinja Lujiza je odpotovala iz Budimpešte v Bruselj.

Bruselj, 18. decembra. Zunanjim državam je princ Albert sam javil smrt rajnega belgijskega kralja. Rajni kralj je oblečen v generalsko uniformo, roke ima prekrižane čez prsa.

Telefonska in brzojavna poročila. DOLGOTRAJNA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 18. decembra. Seja državnega zbora traja dalje. Dr. Krekov predlog za spremembo poslovnika, po katerem naj se omogoči redno delo državnega zbora, uprav senzacionalno vpliva. Včeraj se je med strankami razpravljalo samo o Krekovem predlogu, po Dunaju se govori samo o tem predlogu, cela Avstrija je pod vtiskom tega predloga. Dr. Krekov nujni predlog včeraj še ni prišel v razpravo, ker so se še stranke o tem posvetovali in ker je seja načelnikov klubov svoj definitivni sklep preložila na danes dopoldne. Včeraj ob 11. uri zvečer so se sešli načelniki klubov, da se posvetujejo o načinu, ki naj velja pri razpravi dr. Krekovega nujnega predloga v zbornici. Za dr. Krekov predlog so se doslej izjavili krščanski socialci brez-pogojno, socialni demokrati, Poljaki, vsa »Slovenska Unija«, Italijani. Nemški svobodomislci bi radi nastopili proti, pa jim je to zelo težavno, ker so zadnje dni silno kričali za delozmožnost parlamenta. Če ne bo nobenih pričakovanih zaprek, bo dr. Krekov predlog prišel v zbornico v razpravo popoldne. Vse pričakuje te razprave z veliko radovednostjo. **Nemški radikalci in Rusini silno agitirajo proti predlogu** in napovedujejo svoj najostrejši protest. Mogoče bodo Rusini in nemški radikalci v zadnjem trenutku poizkušali preprečiti, da bi bil predlog sprejet. Ako bo predlog sprejet, tedaj bo zasluga »Slovenskega kluba«, da je ustvaril novo situacijo. Ako bo predlog sprejet, bo tudi vlada potisnjena v novo situacijo ter se bodo konsekvence na ministrskih sedežih in v parlamentu pokazale samoobsebi.

Dunaj, 18. decembra. (Ob 11. uri dopoldne.) **Seja državnega zbora traja že 72 ur neprenehoma.** Ponoči je bilo v zbornici mirno. Dočim je bilo zvečer, kakor poročamo v poročilu iz državnega zbora, na galerijah jako živahno, je bila ponoči galerija prazna, ker so bili dohodni na galerijo ponoči zaprti. Češki agrarec Chaloupka je govoril do polnoči. Govoril je pet ur. Nato je govoril češki agrarec Stašek šest ur do šeste ure zjutraj. Med Staškovim govorom so se skregali češki agrarci in poslanci češke katoliške narodne stranke. Stašek je namreč trdil, da so nujni predlogi vloženi v imenu »Slovenske Unije«. Poslanci češke katoliške narodne stranke, na čelu jim dr. Hruban, so proti tej trditvi burno protestirali ter klicali, da so nujne predloge vložili samo češki agrarci in da je bilo v »Slovanski Uniji« 1. decembra sklenjeno, da vsi klubi prično s skrajnimi sredstvi, ako bi do rešitve proračunskega provizorija vlada ne izginila. Ker v odseku proračunski provizorij še ni bil, zato »Slovenska Unija« kot taka ni vložila nujnih predlogov. Stašek je ostal pri svoji trditvi. Poslanci češke katoliške narodne stranke so protestirali.

Dunaj, 18. decembra. Od 6. ure zjutraj je govoril češki agrarec Durich.

DR. KREK ŽE GOVORI!

Vse stranke razun nemških šovinistov zanj!

Dunaj, 18. decembra. (Ob 1. uri popoldne.) **Ker je konferenca načelnikov sklenila, da ima dr. Krekov predlog priti takoj v razpravo, se je ta sklep dejansko tudi izvršil.** Češki agrarci so umaknili svojih 31 nujnih predlogov. V konferenci načelnikov so bili zoper Krekov predlog le nemški svobodomislci, v kojih imenu je baron Chiari protestiral zoper obravnavanje tega predloga, in nemški radikalci; Rusini so molčali.

Ko se v zbornici dvigne dr. Krek, se čujejo na nemško - radikalni strani posamezni klici: »Provokation!« — »Verrath!« — »Vergewaltigung!«, — upili so zlasti Stransky, Weidenhoffer in Stölzel — zbornica pa je viharo ploskala in aklamirale so vse stranke brez razlike razun nemških Wolfovcev dr. Kreku. Ta začne svoj govor med velikansko napetostjo in okoli njega je zbrana vsa zbornica. Njegov govor vz-

buja splošno občudovanje vsled svoje velikopoteznosti in se smatra splošno za tako pomemben, kakor ga zgodovina avstrijskega parlamentarizma komaj pozna enakega. Dr. Krek govori o parlamentarizmu ter o nalogah in dolžnostih parlamenta. Obsoja obstrukcijo, ki je največja parlamentarna nesreča, pomenja omalovaževanje zbornice in zbornico spravi pri ljudstvu ob vso veljavo. Obstrukcija je zločin, ker odreka državi in ljudstvu potrebščine. Njegov predlog da ni naperjen zoper nemške svobodomislce, kakor ti domnevajo, marveč je stavljen v obrambo parlamentarne delavnosti in principa parlamentarizma. (Dr. Krek govori dalje; njegov govor je večkrat prekinjen od splošnega aplavza; med krščanskimi socialci in nemškimi radikalci pride do spopadov in prerekanja.)

Dunaj, 18. decembra. Krek med drugim izjavi: »Imejte o obstrukciji mnenje, kakeršno hočete, zvesti smo stranki čeških agrarcev. S svojim predlogom prihajam v času, ko vemo, da je naša obstrukcija nezlomljiva. Naš predlog je dovolj jaseen s političnega in moralnega stališča. Težišče parlamenta je lahko v strankah večine ali v predsedniku. Za nas je v predsedniku. Parlamentariziranje kabineta je v ozki zvezi z vprašanjem predsednika. Parlamentarni kabinet je mogoč v zbornici, ki ima neodvisnega predsednika. Pravice, ki se dajo predsedniku ne ovirajo dela parlamenta, le pospešujejo delo. Predsednik naj ima toliko pravice, da odločuje, on je osebnost odgovoren večini. Izrabljati svoje moči ne bo smeli. Naša stranka je stranka močnih individualitet, ki je sposobna tudi za take službe. Močan parlament je potreben za razvoj monarhije, proti zunanjim sovražnikom, proti Ogrski, proti faktorjem, ki imajo pri nas precej odločevati. Slab parlament vzbuja v ljudstvu revolucijske strasti. Pokažimo v tej uri, da je ljudski parlament sposoben vzdržati samega sebe! V tej uri bo rešena čast splošne in enake volivne pravice za vse zastope tudi na Ogrskem in Hrvaškem. Obstrukcija naj se stre, ali omogoči naj se v zbornici večja živahnost! Reforma naj se takoj izvrši, ali naj jo izvrše delovljne stranke ali obstrukcija. Čas dokazuje, da je reforma potrebna. Mi nočemo nobenega presenetiti ali nadvladati. Enaka pravica za vse! Nemškega »Besitzstanda« ne moremo respektirati, respektiramo le nemško last! S frazami se nič ne opravi. Parlament ne dela, kakor se trdi, vsled slovenske obstrukcije, v resnici pa ne dela vsled strahu pred nemško obstrukcijo. Ta strah ubija naše vlade, naš parlament. Nemške stranke že 20 let ne potrebujejo obstrukcije, zadošča njihov veto. Pred tem vetom pade vsaka vlada. Proti temu veto smo uložili svoj veto!«

Dunaj, 18. decembra. Dr. Krek konča svoj govor s tem, da odkrito prizna, da bi bil njegov klub češke agrarce pri njihovi obstrukciji, ako bi bili pomoči rabili, podpiral do zadnjega. Mi smo za pošteno politiko in nam se zato ni treba skrivati, pač pa imamo druge stranke, ki se imenujejo državoohranjujoče, pa pridigajo radikalizem, na zgoraj pa se ne upajo priznati, da so radikalne. (Velikansko odobravanje.) **Naš klub je kakor en mož, vsi smo kakor vojaki!** Dobro je, da jaz utemeljujem ta predlog, ker meni pač nobeden ne more očitati kakšnih aspiracij in ambicij, niti te ne, da bi bil rad patentiran reševalec parlamenta, kakor mnogi drugi. Dobro je tudi, da je predlog za ohranitev parlamenta prišel iz naših vrst, kajti naša stranka in ona čeških agrarcev se nima gotovo najmanj izmed vseh bati novih volitev! (Viharen aplavz.) Prosim visoko zbornico, da moj predlog sprejme, da nastanejo v parlamentu enkrat za vselej redne razmere in da bomo lahko začeli z resničnim delom za ljudstvo! — Krekovemu govoru je sledil nepopisen aplavz. Vse se gnjeje okoli govornika, da mu čestita, vpliv njegovih besed je velikanski. Maloštevilni sovražniki ljudskega parlamenta, ki se vzdržujejo samo s svojim terorizmom, stoje osramočeni in šovinisti čutijo, da je bila zanje smrtna ura.

Dunaj, 18. decembra. Za dr. Krekom govori Kramář, ki utemeljuje dodatni predlog Kramář-Susteršič-Udržal. Tudi Kramář apelira med živahnim odobravanjem na vse deloljubne stranke, da se sprejme predlog Krek z dodatkom Kramář.

Dunaj, 18. decembra. Nemški liberalec Urban utemeljuje potem dodatni predlog k Krekovemu, ki naj odgovarja stališču njegove stranke. Predlaga zlasti, da morajo nujni predlogi imeti 50 podpisov, ako se naj obravnava o njih pred ostalim dnevnim redom.

VLADA SE UKLONI PREDLOGU DR. KREKA.

Dunaj, 18. decembra. Med splošno napetostjo se po teh govorih vzdigne ministrski predsednik baron Blenerth in izjavi, da predlog dr. Krekov najpriščneje pozdravlja. (Splošno odobravanje.) Dr. Krekov predlog pomeni novo dobo za Avstrijo, novo ero za parlamentarizem in ods'ej se bo res moglo delati. Dr. Krekovemu predlogu, ki ima namen zagotoviti za vselej parlamentarni red, se vlada popolnoma pridruže. (Veliko odobravanje od cele zbornice.)

KREKOV PREDLOG BO SPREJET. Nemški svobodomiselnici proti!

Dunaj, 18. decembra. Plenarno zborovanje nemških svobodomiselnih strank je sklenilo glasovati zoper nujnost dr. Krekovega predloga, ker pa je brezdvoma, da bo nujnost sprejeta, bodo nemški svobodomiselnici v meritorni debati stavili izpreminjevalne predloge, da saj nekoliko rešijo iz položaja zase.

KREKOV PREDLOG SPREJME GOSPOSKA ZBORNICA ŽE V PONEDELJEK?

Velikansk uspeh »Slovenskega kluba«. Dunaj, 18. decembra. Zdaj govori profesor Redlich. Ako bo šlo vse, kakor je med načelniki določeno, bo Krekov predlog danes zvečer tudi že v meritu sprejet z nad tretjinsko večino. Zdi se, da bo gospodarska zbornica potem že v ponedeljek sklicala sejo in predlog sprejela. Potem bo v torek budgetni provizorij sprejet v drugem branju. Vlada zdaj omejuje svoje zahteve le na provizorij, ker pooblastilnega zakona na Ogrskem nečje sprejeti. Posledice dr. Krekovega predloga, kar se tiče novega zistema, se pokažejo takoj.

Dunaj, 18. decembra. V političnih krogih se zdaj splošno priznava, da je dr. Krekov predlog zgodovinskega pomena in zavzema eno najčastnejših mest v zgodovini avstrijskega parlamentarizma. Pravitako se pa prištevajo zdaj »Slovenski klub«, iz katerega je ta predlog izšel, med najuglednejše stranke avstrijskega parlamenta in zavzema danes med njimi po splošnem priznanju vodilno mesto.

× × ×

TRČAŠKI NAMESTNIK ODSTOPI.

Trst, 18. decembra. Tržaški namestnik princ Hohenlohe v kratkem odstoji.

FRIEDJUNGOVI DOKUMENTI POKLONJENI.

Dunaj, 18. septembra. Med splošno pozornostjo in veliko napetostjo so danes zaslišali sekcijškega šefa v srbskem ministrstvu dr. Spalajkovića, ki je prostovoljno prišel na Dunaj, da pričaja. Dr. Spalajković izpoveduje skrbno. Pravi, da je prišel zato, da pričaja čisto resnico, iz spoštovanja do sodišča ter v interesu dobrih odnosov med Srbijo in Avstrijo. Friedjungovi dokumenti so potvorjeni in značijo kolosalno mistifikacijo. (Dr. Spalajković govori dalje.)

Dunaj, 18. decembra. Splošno mnenje je, da se je dr. Friedjung s svojimi dokumenti menda res nasedel.

Dunaj, 18. decembra. Dr. Spalajković dokazuje natančno in prepričevalno, da so dr. Friedjungovi dokumenti falzificirani. Njegove izpovedbe so napravile velikansk vtis. Dokazuje, kako so ti dokumenti nastali. Pravi, da popolnoma zaupa v nepristranost sodišča.

Dunaj, 18. decembra. Grof Aehrenthal je bil pri cesarju v avdijenci. Govori se, da je ta avdijenca v zvezi s procesom in da je grof Aehrenthal v velikih škripcih.

Budimpešta, 18. decembra. V ogrski zbornici sta vloženi dve ostri interpelaciji v zadevi procesa Friedjung.

PRETEPI V OGRSKI ZBORNICI.

Budimpešta, 18. decembra. V tajni seji ogrske zbornice je prišlo do pretepa med Košutovci in Justhovci.

OPOROKA KRALJA LEOPOLDA.

Bruselj, 18. decembra. Oporoka rajnega kralja Leopolda zapušča njegovega otrokom 15 milijonov. Svojih hčera Luizi in Stefani in razdedil, marveč vsaki zapustil svoje. Testament je spisal lastnoročno. Oporoka se začneja: »Umrem v sveti katoliški veri, v kateri

sem bil rojen in živel. Kar sem storil grehov in napak, naj se mi odpusti; Bog, upam, mi bo milostno odpustil.« Zapovedal je tudi, naj se ga preprosto pokoplje, vendar je regentstvo ukrenilo slovesen pogreb.

Bruselj, 18. decembra. Med Vatikanom in vlado je prišlo baje do konflikta, ker Vatikan priznava cerkvenost zakona rajnega kralja za baronico Vaughan, vlad pa to ni prav. Baronica se je odpeljala v Pariz. Na dvoru se preklajajo zaradi ceremonij in dedščine; velike homatije so zlasti zaradi grofice Stefani Lonyay in Luize.

ITALIJANSKI VOJAŠKI ZRAKOPLOV.

Rim, 18. decembra. Iz Milana se poroča, da je vzbudil pretekli četrtek, 16. t. m., veliko zanimanje italijanski vodilni zrakoplov, ki je priplul iz zrakoplovne lope Crescencaga nad 12 kilometrov oddaljeni Milan. Nad mestom je manevriral kake pol ure. Zrakoplov je večkrat obkrožil zvonik stolne cerkve. Ljudstvo, ki se je zbralo na ulicah, je glasno pozdravljalo zrakoplov.

SMRTNA OBSODBA.

Praga, 18. decembra. Na smrt je bil obsojen delavec Otokar Hammer-schmidt, ki je ubil in oropal posestnico Kristino Kvohke.

ZASTRUPLJENJE V NEMČIJI.

Kolin, 18. decembra. Zastrupila se je v Bottrappu rodbina peterih oseb, ki je jedla pokvarjeno klobaso. Umrla je že 12-letna hčerka.

DINAMITNI NAPAD NA LIZBONŠKEGA ŠKOFA.

Lizbona, 18. decembra. Neznanci so vrgli v škofovo palačo dinamično bombo, ki je poslopje zelo poškodovala.

NICARAGUIŠKI PREDSEDNIK ODSTOPI.

Managua, 18. decembra. Predsednik Zelaya je brzojavil Taftu, da odstoji, ker hoče prijateljske razmere med Nicaraguo in Združenimi državami.

MARŠAL EDHEM PAŠA.

Carigrad, 18. decembra. Turški vojskovodja v grško-turški vojski maršal Edhem paša je nenadoma umrl.

S SCOTT-OVO EMULZIZO

se doseže na vsak način boljše uspehe, kot z navadnim ribjim oljem. Ta je bistveno lažje prebavna in učinkuje zaradi hitreje in zanesljivejše.

Ona prinese dalje boljše uspehe, ker jo vsi radi uživajo, kot navadno ribje olje, katero odklanjajo zaradi neprijetnega okusa.

Pristna le s to znamko — ti bičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

Izrečno najbolj fino, prvovrstno lofotsko (norveško) ribje olje, ki ima največ redilne moči, pride pri pripravljanju

Scott-ove emulzije

v uporabo in to so dokazi, zakaj je Scott-ova emulzija obče priznana za neprekosno vzor-emulzijo.

Cena izvirni steklenici 2K 50 v.

Dobi se v vseh lekarnah.

.. Kolekujte vsako pismo z obmejnim kelkom! ..

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
17	9. zveč.	735.1	-3.7	sr. svzh.	oblačno	
18	7. zjut.	30.6	-2.5	sl. svzh.	"	0.0
	2. pop	28.0	2.0	"	dež	

Srednja včerašnja temp. -3'2, norm. -1'8.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 18. decembra.

Pšenica za april 1. 1910	14.09
Pšenica za okt. 1910	11.84
Oves za april 1910	8.98
Rž za april	7.62
Koruzna za maj 1. 1910	6.72

Elektiv: trdno.

Naročajte „Slovenca!“

Išče se pisarniški sluga

za 1. januar 1910. Vpraša naj se v pivovarni „UNION“ v Spodnji Šiški. 3474 (1)

Prodajalna

na deželi z vsemi pritlikinami in stanovanjem se odda z novim letom. Le-ta je tik glavne ceste, oddaljena le par minut od kolodvora, v prav prometnem kraju na Gorenjskem kjer je več večjih tovarov, ter obstoji že mnogo let. Več se izve pri gospe Josipini Jarc, veleposestnici v Ljubljani, Filipov dvorec. 3478 2-1

Nihče naj ne zamudi poskusiti Pasini-jevo

vino - pelinovec

ki je dišeče medicinalno vino krasnega okusa in vzbuja tek, krepi in da novih moči. Neštevilna priznanja. Zajemeno pristen, iz najboljših tirolskih vin, in popolnoma odgovarja novemu vinskemu zakonu. Najvišja odlikovanja! Grand Prix in zlata svetinja v Parizu in Florenci. Naročila je nasloviti na izdelovalca Fausto Pasini, Trident, Tirolsko ali pa na glavno zastopstvo za Ljubljano in Kranjsko: JANKO TRAUN.

Pridno

kuharico

se išče v dobro hišo na deželi. Plača dobra — rodbina brez otrok — kuharica ne kuha za posle.

Službo je nastopiti takoj — najpozneje ob Novem letu.

Ponudbe — z navedbo dosedanjega službovanja, zahteve plače, rojstnega kraja in starosti — pod »kuharica 1910« na upravnishstvo »Slovenca«. 3481

Češki briketi mnogo boljše

Še zljski briketi se boljše

in mnogo težji, radi česar kurjavo z istimi mnogo cenejša. — tedaj ni vse res na hvali v inseratu in cestnodedšnih lepkih glede mnogo manjvrednih Velenjskih briketov. Kurite tedaj le z znanolizbornimi Češkimi briketi in dokaz resnice se bo sam pojavil. Prodaja jih samo J. Paulin, zaloga češkega premoga in briketov na debelo in drobno, Ljubljana, Nova ulica 3. Založniki v vseh večjih krajih se iščejo. 3473 3-1

Dve sobi

v pritličju na voglu Gradišča in Hilserjeve ulice, pripravi za stanovanje, pisarne kakor tudi za trgovino in obrt, se oddasti takoj ali pa pozneje. — Poizve se v Gradišču štev. 13, I. nadstropje. 3472 3-1

3482

Zalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo poklicati k Sebi gospoda, tovarnarja slamnikov, načelnika prostovoljnega gasilnega društva v Stobu, odlikovanega z svetinjo za 25 letno delovanje v gasilstvu i. t. d.

Rudolfa Mayer-ja

danes zjutraj ob 7. uri po kratki a mučni bolezni v 60. letu starosti. Truplo blagega pokojnika se prenese v ponedeljek 20. t. m. ob pol 9. uri iz hiše žalosti Sp. Domžale št. 20, na farno pokopališče v Domžalah. Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Domžalah.

Stob, 18. decembra 1909.

Za prostovoljno gasilno društvo v Stobu

Odbor.

Odvetnik Dr. JOS. GLOBEVNIK

naznanja, da je otvoril v lastni hiši v Novem mestu svojo odvetniško pisarno.

3480 2-1

Jutri v nedeljo dne 19. decembra

trgovina O. Bernatovič

celi dan odprta.

Velika, stara, renomirana, dobro idoča

3471 3-1

krojaška obrt

se prodaja radi bolezni imejitelja iz proste roke. Obrt je že več kot 25 let stara ter sirom slovenskih dežel dobroznana. Ponudnik mora biti zmožen del kupnine v znesku 6—10.000 K takoj položiti, za ostanek bi bila merodajna pogodba. Ponudniki naj se priklase do 3. januarja 1910 pod šifro: „6000 do 10000“ poste restante, Ljubljana, glavna pošta z natčnim naslovom.

Podružnice
Spljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica 2

prilporeča promese: na kreditne sročke a K 24—, žreb. 3/1, gl. dob. K 300.000; sročke za uravnavo Donave a K 12—, žreb. 3/1, gl. dob. K 140.000; ljubljanske sročke a K 8—, žreb. 3/1, gl. dob. K 50.000; 3% zem. kred. sročke a K 8 1/2, žreb. 5/1, gl. dob. K 100.000. Vse 4 promese skupno le 47 kron.

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

Podružnice
Spljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Rezervni zaklad -
- K 350.000. -

Poneverjenja v mestni upravi Moskve. Iz Moskve se poroča, da je posebna komisija dognala, da v raznih zakladih, ki so bili izročeni v varstvo moskovski mestni upravi, primanjkuje okoli 16 milijonov rubljev. Mnogi ugledni mestni uradniki in zastopniki so težko kompromitovani. — Srečna Rusija!

General obtožen poneverjenja. V Sofiji se vrši sodnijska preiskava proti generalu Vazovu, ki je obtožen, da je pri naročilu 50.000 bomb za vojsko osleparil državo za večjo vsoto.

Vseslovanska umetniška razstava v Krakovu. Mesto Krakov je odstopilo del mestnega sveta in darovalo 100.000 kron za zgradbo umetniškega paviljona, v katerem se bo priredila vseslovanska umetniška razstava. Sestavljen je obširen odbor s Sienkiewiczem na čelu, ki bo nabiral po celi Poljski denarke za financiranje razstave.

Vojaški listi na Angleškem. Bodoči zgodovinarji angleške žurnalistike bodo morali posvetiti posebno poglavje vojaškim časopisom na Angleškem. Ni je vojske na svetu, ki bi mogla pokazati toliko časnikarske produkcije kot angleška vojska. Na Angleškem izhaja nič manj kot 35 vojaških časopisov, ki zastopajo razne vojaške stroke. Najbolj razširjen je »Pionir«, ki izhaja enkrat na mesec in ima 6000 naročnikov. V ta list pišejo samo vojaki in podčastniki. »Globe i Laurel« je organ mornarice in ima devet sourednikov, glavnega urednika in upravnika. Najbolj zanimiv je list topničarjev v Fortu Nelsonu. Imenuje se »Nelson Lyre«. Posamezna številka tega časopisa stane samo dva vinarja, medtem ko veljajo ostali časopisi najmanj po 20 vinarjev. Ta list je zanimiv zlasti zato, ker ne izhaja redno. Ker ga urejujejo pripravi topničarji, se čisto dogodi, da je na zadnji strani lista natisneno podobno naznanilo: — »Prihodnja številka se bo izdala, ko uredniki odsede dva meseca ječe, v katero jih je obsodil gospod polkovnik.«

Conan Doyle — dramatik. Conan Doyle, pisatelj Sherlock Holmesovih detektivskih romanov, je postal dramatik. Sedaj izdeluje neko dramo, ki se bo prvič igrala v londonskem gledališču Adelphi. Dejanje drame se vrši v športnih krogih. V tej drami se bodo na odru celo boksali, in Conan Doyle je pridno obiskoval vse boksarske prireditve, ki so se vršile v zadnjem času.

Nesrečno čtivo in njega posledice. V občini Julij na Francoskem sta dva mladeniča ubila 5 oseb. Orožniki so jih kmalu nato vlovili v gozdu, 12 km od kraja umora. Brala sta romane in hotela biti sprejeta med takozvane pariške »Apathe«. Kot vstopnica v to družbo hudodelcev naj bi jima služil ta petkratni umor.

Prekinjeno ženitovanjsko potovanje. Pred tremi leti je zadel pri potresu v San Francisku v Ameriki tako nesrečno kamen podirajoče se hiše znamenitega arhitekta Meyerja, da je izgubil takoj spomin. Bil je na ženitovanjskem potovanju. Žena je šla k svojim staršem, njega so pa varovali varuhi v neki bolnici. V Chicagu je te dneve utekel arhitekt svojim paznikom in videl, kako je ekspresni vlak povozil nekega neznanega moža. Ta pogled je tako vplival nanj, da je zadobil popolnoma spomin in sedaj lahko nadaljuje s svojo ženo tako naglo pretrgane medene tedne po dobi treh let.

Novi angleški zakon o gledališki cenzuri. Na Angleškem izdelujejo načrt novega zakona za gledališko cenzuro; glavne točke so: Gledališke igre, ki se upirajo na angleških odrih, ne smejo žaliti čut pravosti; ne smejo obsežati žalitev za nikogar; ne smejo spravljati živih ali nedavno umrlih oseb na oder; ne smejo žaliti religioznosti; ne smejo zavajati k zločinu ali hudemu; ne smejo škoditi prijateljskim odnosom Angleške z drugimi vlastmi in končno ne smejo rušiti miru.

Roparji v Bukovini. V Mihovi je 10. decembra t. l. ponoči udrta tolpa 12 roparjev, oboroženih do zob in s zakrinkanimi obrazi v hišo posestnika Lindela Kurza. Ustrelili so z revolverji Kurzova sinova, Herša in Perica. Stari Kurz, njegova žena in hči, kakor tudi zet, trgovec Surkis, so bili smrtno nevarno ranjeni. Ostale člane družine so povzeli in jim zamažili usta. Roparji so nato oplenili Kurzovo trgovino. Vzele so s seboj 4500 kron ter izginili brez sledu. Med prebivalstvom vlada veliko razburjenje.

50-letnica petroleja. 27. avgusta leta 1859. je ameriški inženir Titus Drake prvi navrtal nek petrolejski vrellec v bližini današnjega mesta Titusville v Pensilvaniji ter s tem otvoril velikianski promet petroleja v Ameriki. Res, da je bilo to »zemeljsko olje« zna-

BOŽIČNA PRODAJA!

— konfekcijo za gospode, dame, dečke in deklice po tovarniški ceni.

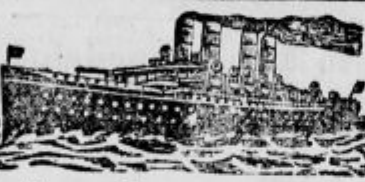
Radi prevelike
zaloge prodajam
A. LUKIČ Pred Skofijo 19

no že v starih časih, a vporablja se petrolej za razsvetljavo, kurjavo in sestavo kemičnih produktov šele 50 let.

400 let stari otroci. Iz Inomosta se poroča, da živi v Zg. Tiliachu pet oseb, bratov in sester, ki so vsi skupaj stari 400 let. Ta družina se piše Pacher. Najstarejši brat je Anton, star 87 let; Matija je 85, Peter 84, Helena 74 in Janez 70 let star. Nihče izmed njih ni okusil zakonskih sladkosti; ostali so neporočeni.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, to je preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Za Božič in Novo leto se pokupi navadno največ vsakovrstnih koledarjev. Skoro vsak stan ima dandanes že svoj koledar, ki ga pa ne dobiš lahko za par vinarjev, ker založnik zbog malega natisa s tako nizko ceno ne more pokriti nabavnih stroškov. Edino pri takoiimenovanem ljudskem koledarju, pri naši »Družinski Pratik« , ki jo dobi vsak, dokler je še kaj zaloge, za borih 24 v., je to mogoče, ker se tiska v mnogo tisoč izvodih. Dobite jo pri vsakem trgovcu v mestu ali na deželi, kjer pa je ni, naj se naroči naravnost pri založništvu »Družinske Pratique« v Ljubljani. Za tako mal denar ne dobite nikjer tako vsestransko ustrežajočega koledarja.

**V Ameriko
in Kanado**

zložna,
cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 11. jan. Saxonia, 23. februarja, Pannonia, 1. marca 1910.
iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 8. jan., 26. febr., 19. marca, 9. aprila, 7. in 28. maja, 11. junija 1910, Mauretania, 29. jan., 19. febr., 12. marca 2. in 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andreju Odlašcu, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

H. O. Vogrič, kapelnik. 3097 3-1
Ljubljana, Sodna ulica št. 4, II. nadstropje.

Podučuje glasovir na domu in stanovanjih.
Osebo se dogovarja s strankami 11-12, predp. 5-6 zveč.

Lepi prodajalniški prostori

pripravi za vsako obrt ali za
pisarne oddajo se za 1. februar
v Gosposki ulici št. 7. 3478

Hiša

se prodaja v Rožni dolini št. 136. Pet minut od Ljubljane, štiri stanovanja z lepim cvetličnim vrtom, pralnico in kletjo. — Več se izve istotam. 3351 6-1

Dobro ohranjena, skoro nova 3079 8-1

TEHTNICA

iz medi (Messing) pripravna za špecerijsko trgovino, se za ugodno ceno prodaja.

Natančnejša pojasnila pri Karlu Platinšku, Ljubljana, Dunajska cesta.

Zelo nevarno je

puštili nepokrito celo najmanjšo rano, ker se ista lahko razširi v težko rano. Ze 40 let se je izkazalo mečino vlažno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rano, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.
1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7- pa 10 pušic pošiljnine prostu na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.
Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno je po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20-1
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna »Pri črnem orlu«
Praga, Mala strana, vojni Nerudove ulice št. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Kmetska posojilnica Ljubljana, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 — Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kolimann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotova.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Zorec Franc, trgovina z meš. blagom, manufak-turo, potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Ziberl A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Več hiš

med katerimi sta tudi dve dobro upravljeni gostilni, se prodajo zelo ugodni pogoji. Pojasnila se dajo v »Gostilni pri mostu«, Novi Vodmat 16.

Zgubila se je 3430 3-1

lovska psica

kratkodlaka istrska braka, srednje velikosti, bele barve, rujavih ušes, z rujavo liso za plečem. Pogrešam jo od 10. t. m. Kdor jo je prijel, naj mi sporoči, plačam 10 K nagrade. Anton Novak, lovec v Sodražici, Kranjsko.

Išče se služba

za kekega boljšega slugo ali temu primerna. -- Položi se na zahtevo lahko tudi kavejca. Prosilec je več slov. in nemšk. jezika v govoru in pisavi. Naslov pove uprava »Slov.«.

NOVA HIŠA

s 5 stanovanji, se iz lasne roke prodaja v Novem Vodmatu 139. Več se izve istotam. 3387 5-1

Vino na prodaj

v kletih slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za pristnost jamči »Kmečka gospodarska zadruga« v Medoših, pošta Piran, Istra. Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo Portorose. Kdor kupi, naj pošlje svoje sode na postajo. 3348 1

Gostilna »pri Dolničarju«
Smartno ob Savi
ostane čez zimo zaprta.

Nikakega strupa

ampak samo naraven izdelek vsebuje protimučnemu krčnemu kašlju zdravniško in kliničko najbolj priporočeni

Thymomel Scillae

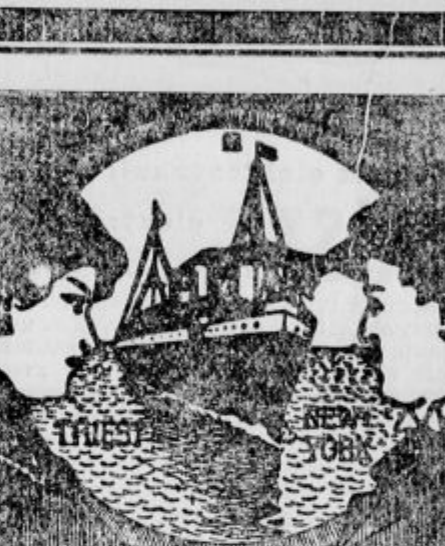
Silajni, presenetljivi uspehi.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. i. kr. dvor. dobavitelja
Praga-III., št. 203.
Dobiva se v vseh lekarnah. Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo poloviti naj se obrnejo na
Simona Hmeteksa
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kotavratna Pojasnila dajo se brezplačno.

Vinotoč

Mestni trg št. 13

(ustanovljen leta 1856) priporoča svoja

izvrstna namizna vina.

Špiritovi sodi

od finega špirta od 600 do 800 litrov in
vinski hrastovi sodi prav
zanesljivi, se dobijo po nizki ceni pri tvrdki

M. Rosner & Co., Ljubljana
295. poleg Koslerjeve pivovarne. (1)

4 tedne poskušnje

na ogled razposiljam svoja **KOLESA**
po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri.
Ilust. ceniki franco. 2351

Fran Dušek
tovarna koles,
Opočno št. 85.
na Češkem.

Proda se enonadstropna

hiša z vrtom

v Ljubljani. Naslov pove upravn. niš tvo »Slovenca«

Kronično zaprtje,
oslabljenje črev, motenje v jetrih in žolču,
v cirkulaciji krvi, v trebušnih organih kakor
tudi zlato žilo, preobilost in razne ženske
bolezni ozdravi gotovo in brez bolečin
nova in najbolj močna grenka voda

„Moravia“
v Sokolnici pri Brnu

Dobiva se v vseh lekarnah in večjih spe-
3243 cerijskih trgovinah.

Glavna zaloga za Kranjsko: A. Sarabon, Ljubljana.

AKUP IN PRODAJA

NAZNANILO OTVORITVE prve higijenične pekarne „Na Friškovec“

Prisojne ulice šte. 3, v hiši gospoda Hinko Privšek-a, zraven kapelice.
Se vljudno priporoča slavnemu občinstvu. Peklo se bode raznovrstno pecivo
z elektriskim obratom. na najmodernejši, vsem zdravstvenim predpisom odgovar-
jajoči način, ter je slavno občinstvo s tem obnem vabljeno, si isto ogledati.
Sprejema se tudi tuj kruh od strank za peko.
3429 Za mnogobrojni obisk se vljudno priporoča 5-1
Prva higijenična pekarna „Na Friškovec“ Prisojna ulica šte. 3, zraven kapelice.

Izvolite pisati po vzorce!

BOŽIČNA PRODAJA po nizki ceni

Modno blago, sukno, barhent, flanele,
Havličkovo platno, namizne in kavine
garniture, brisače, žepni robci i. t. d.

Opreme za neveste.

V. J. Havliček a bratr v Podebradeh, Češko.

1 kos Havličkovega platna „Libuša“ 23 m 16 K.
1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih za 18 K.

Samo pri nas pristno!

Zaloga moke Vinko Peter Majdič Kranj Jarše

v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Siški: Jernejeva ulica 231.
Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani, Dunajska cesta 32.

Telefon št. 165. KAREL MEGLIC Telefon št. 165.
3340 lastnik turške Laurenčič & Domicelj, žitna trgovina. 3-1

Zaradi pozne sezone priporoča modni salon F. JUST-MASCHKE

svojo bogato zalogo
najnovejših
nakitnih klobukov,
čepic in praznih oblik,
peres
in drugih nakitnih predmetov po znatno
znižanih cenah
dokler bo kaj v zalogi.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu ter gg. gostilničarjem vljudno na-
znanjam, da sem otvoril v Spod. Siški na Celovski
cesti št. 117 poleg hotela Vega

trgovino z vinom na debelo.

Dobivajo se: belo istrijansko vino, muška-
telec, črni teran, sploh več vrst dobrega in prist-
nega vina. Cene zelo nizke, postrežba točna.

Vljudno se priporoča Franc Milanovič,
trg. z vinom, Spod. Siška.

Kdor želi kupiti dobro slamoreznico

ali kaki drugi poljedelski stroj, ter sploh železnino vse
vrste za stavbe, orodje i. t. d. naj se obrne na tvrdko

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 16.

Točna postrežba, nizke cene.

Josipina Herrisch

Zidovske ulice 7 Božič svojo
priporoča za 3445 3-1

zalogo črevljev za gospode, dame in otroke.

Velika izbira gamaš in galoš po
znatno znižanih cenah.
Zunanja naročila hitro in vesno.

IV. 866 94
118/VIII.

3444 3-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, odd. VIII., so po prošnji lastnikov zemljišča
vlož. šte. 176 davč. obč. Studenec t. j. ml. Karoline Gerbec in Angele Kovač na prodaj
po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere so se ustanovile pristavljene izklicne
cene, in sicer:

1. parcela šte. 300, 295, 296, 297 in 301 za	K 13920'—
2. del parcele 300, obstoječ iz stavb na zahodni strani
ceste 2823 in parceli šte. 298 in 299 za	» 575'—
3. parcela šte. 354, njiva za	» 600'—
4. parcela šte. 395, travnik za	» 100'—
5. parcela šte. 149, njiva za	» 200'—
6. parcela šte. 526, njiva za	» 1600'—
7. parcela šte. 582, travnik za	» 600'—
8. parcela šte. 690, travnik za	» 200'—
9. parcela šte. 844, travnik za	» 200'—
10. parcela šte. 845, travnik za	» 200'—
11. parcela šte. 1442, travnik za	» 1200'—
12. parcela šte. 1611, travnik za	» 1400'—
13. parcela šte. 1775, travnik za	» 400'—
14. parcela šte. 2474/2479 za	» 4700'—
15. parcela šte. 2483 za	» 600'—
16. parcela šte. 2580, gozd za	» 1000'—
17. parcela šte. 2704, gozd za	» 1400'—
18. parcela šte. 2658, gozd za	» 800'—

Dražba se bo vršila dne

22. decembra 1909 in eventuelno 23. decembra 1909
vsakokrat pričenši ob 9. uri dop. v občinski pisarni na Studencu.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.
Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira
na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodne roke.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisani sodnji soba šte. 39.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 14. decembra 1909.

GRAND HOTEL UNION

Naznanjam p. n. slavnemu občinstvu, vsem gostom
in odjemalcem, da točim od danes naprej
vedno svežo izvrsino

bavarsko pivo

Čez ulico znižane cene.

Ustregel bom p. n. občinstvu v popolno
zadovolnost in kar mogoče najhitreje.

Za mnogobrojen obisk se najvljudneje priporoča

J. Bračič, ravnatelj hotela „Union“.

GRAND HOTEL UNION

Na zahtevo pošljem svoj ilu-
strovani cenik zastoj in
franko.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da izdelujem v
svoji novi, največji in po najmodernejšem sistemu
urejeni tovarni na Kranjskem za upognjeno po-
hišstvo in deščic (parket)

Stole, različne vrste od priprostega do
najfinejšega izdelka, naslonjače
gugalnike, pisalne fotelje, obešalnike, mize
v vsaki velikosti, vrtno stole, stole za gla-
sovir i. t. d.

Imam vedno veliko zalogo bukovih in
hrastovih na par prepariranih deščic
(parket po najnižjih cenah.)

Ivan Bahovec

tovarnar na Duplici p. Kamnik.

1971 (1)

3437

Božična darila

3-1

lepa, koristna in po že znanih najnižjih cenah
se dobijo v modni trgovini

Peter Sterk, Ljubljana, Stari trg 18.

BR. HLAVKA

izdelov. kirurški. in ortope-
dičnih predmetov in bandaž
Ljubljana, Prešernova ul. 5

Preporočata svojo veliko zalogo
obvezil za zdravstvo in bolniško
postrežbo, bizejev trigatorjev, apa-
ratov za inhalacije s paro in mrzlo,
sterilizirane obveze in pamuka, ka-
kor tudi nogavice za krčne žile, kilne
pasove, vsakovrstne brizgalke, stari
in aparate za samoklistiranje, naj-
boljša kvaliteta gumijevih posteljnih
podložk. Vse bandaže se izdelujejo
pod strogo nadzorstvom po odred-
bah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja
naročila se točno, hitro in diskretno
dopisujejo. — Galvanični poniklo-
valni zavod z motornim obratom.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

2050-1

AMERIKA

Kdor se za **AMERIKO** zanima
dobi na željo

brevetirano poizvedilo za najboljšo vožnjo v Ameriko

CESARSKI PARNIKI:

Kaiser Wilhelm II. dolg 215 metrov
Kronprinzessin Cecilie dolg 215 metrov
Kronprinz Wilhelm dolg 202 metra
Kaiser Wilhelm der Grosse dolg 198 metrov
priprejajo potnike v 6 do 7 dneh
iz Bremena v Newjork.

Odkod iz Bremena usak torak.

Ti cesarski parniki vozijo edino le iz Bremena;
kdo se hoče voziti na cesarskih parnikih, more
potovati sigurno brez zapiek, ker nima ničice pra-
vice, da bi mu to zabranili. Vsakemu je dano na
prosto voljo, da sme za svoj denar, na lastne stroške
potovati kamor hoče.

F. Messler, Bremen, Bahnhofstrasse št. 30.

Odpredaja popotnikov od Bremena v Ameriko,
Avstralijo in Afriko.

Najnižje cene! Dobra postrežba!

Nedosežno ceno, nedosežno dobro in solidno!

Izredno ugodna nakupna prilika za kupčevalce, razpošiljanje tudi privatnim, posebno pripravno za božični nakup.

Kupon A 30 do 35 metrov **K 11-80**
sortirano, in sicer flaneli za srajce, barhent, Pepita delain, krizet za spodnja krila,
modrotisk za kuhinjske predpasnike in domačo obleko, oksford za srajce, kanefas.

Kupon B 30 do 35 metrov **K 14-50**
sortirano, in sicer 110 cm široko blago za obleko (najmanj 5 m) 80 cm ceširja, šlesko
platno, velurna flanela, oksford za turiste, kanefas, delain in barhent za obleke.

Kupon C 30 do 35 metrov **K 16-50**
sortirano, in sicer velurna flanela, barhent, kašmir, franc. atlasov barhent in najno-
vejši cešir s svilnatimi efekti.

Kupon D 25 metrov **K 16-50**
110 cm široko blago za obleke »Pepita« za 5 popolnih oblek

Kupon E 25 metrov **K 16-—**
120 cm širok damastni kanefas, cvetlični vzorci in ornamenti in 120 cm širok kanefas
znamka »Gut bürgerlich«.

Kupon F 30 do 35 metrov **K 15-—**
najfineje beljeno, izredno voljno platno »Edelweiss«, oblastveno varovano, tudi ob
najmočnejšem pranju s klorom nepokončljiv.

Kupon G 6 rjuh brez šiva **K 10-80**
200 cm dolgi, 150 cm široki iz najmočnejšega izredno stanovitnega usnjatega platna.

Kupon H 6 rjuh brez šiva **K 15-—**
235 cm dolgi, 150 cm široki, zajamčeno najlahtnejša platnina, moja predobro znana
znamka »Jekleno platno«.

Kupon I tucat dvojnodamastnih brisač **K 8-50**
50/110 cm dolgi, prekrasen secesijski vzorec, popolnoma bela, gostovita čisto-
platnena kakovost 60/110.

Kupon K garnitura brokatnega damasta, belega **K 12-50**
to je 18 m, 120 cm širokosti, za dve kompletni preobleki, najmodernejši vzorec.

Kupon L garnitura francoskega tulardnega damasta **K 26-40**
najfinejša svilnata kakovost, 9 m 90 cm širokosti, za blazinice, 8 m 40 cm, 135 cm
za gornje postelje (za 2 kompletni posteljni preobleki).

Kupon M 15 m 180 cm šir. šifona (Kappen-Chiffon) znamka S **K 21-—**
Vse izborna, brezhibna kakovost, za najsolidnejšo izvršitev jamči moj dolgoletni sloves.

Posilja se po povzetju.

ZA NEUGAJAJOČE SE ZNESEK TAKOJ VRNE.

Vzorce vseh mojih izdelkov po tovarniških cenah pošljem vsakomur poštne prosto.

Tkalnica za platno **R. HORNER, NACHOD, (Češko).**

Svoji k svojim!

DARILA ZA BOŽIČ.

Velika zaloga daril za Božič

kakor tudi

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc
finega domačega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavnemu p. n. občinstvu za naročila raznih
najfinejših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — Fino desertno
mandlovo pecivo, kakor tudi okusno pecivo različnih drugih vrst
za čaj. Cena kg 4 K 80 vin. V zalogi imam različnih desertnih in
čokoladnih bombonov ter postrežam tudi s finimi desertnimi vini in
raznimi likerji. 6-1

Fini turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove, rozinove potice, šartelj, pinoc in
drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

= V kavarni =

se dobiva vsaki čas

črna in fina bela kava ter izboren čaj itd. itd.

Jak. Zalaznik

slaščičarna, kavarna, pekarija.

Stari trg št. 21

2054

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo
hitro in točno.

~ Cene brez konkurence! ~

Brzoparilniki za krmo

ALFA

so najboljši!

Velika prihranitev

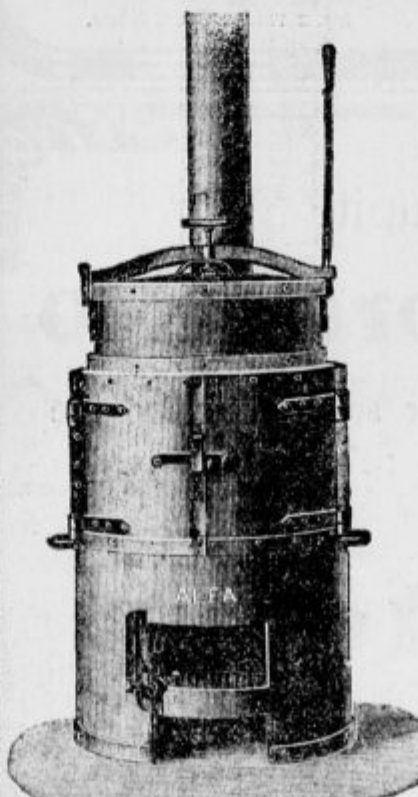
na času,

na kurivu

in bolja krma

to so največje prednosti istega.

Zahtevajte cenik! Dopisuje se slovensko!

2994 12-1

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

Vinarska in gospodarska zadruga
v Dornbergu na Goriskem
ima na prodaj mnogo
tisoč hl najizbornejšega
VINA
med tem nekaj sladkega
a la „PROSEKAR“. - Na
željo se služi z ozorci.

Telefon 177.

L. Tomažič
zaloga piva
v Spodnji Šiški pri Ljubljani.
Gospodom gostilničarjem in
p. n. slavnemu občinstvu
priporočam
zagrebačko in
= češko pivo =

Stambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.
Ceniki franko. 3450 52 1

Ustanovljeno 1862. Telefon 534.
RUDOLF GEBURTH, DUNAJ
C. IN KR. DVORNI MASINIST
VII. Kaiserstrasse št. 71, vogel Burggasse.
največja in najbogatejša zaloga vseh vrst
kurilnih pečij posebo finih v vse barvah, v
ognju email, z nikeln, montažo
pečij za reguliranje (Füllöfen) od 15 K višje,
pečij za trajno kurjavo za premo
OGNJA, STEDILNIKI, STROJNI STEDILNIKI
v vseh velikostih
železne pečij s pečnicami
za dve ali tri sobe
pečij in kamini za piln.
Ceniki zastoj in
franko. 2442

Kdor je siv, izgleda star.
Izborni, z jamčeno neškodljivo barvo za las in brado sta
1. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk, rujave in črne barve.
Barva takoj in trpežno, - kart. K 4 -
2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1 -
Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija
FR. VITEK & Co. PRAGA. 1624

Vitek-ov „Immerjung“ Vitek-ov „Immerjung“
Pred uporabo. Po uporabi.
Zahtevajte le Vitkeve izdelke in odklanj. odločno vse drugo.
Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Najcenejše

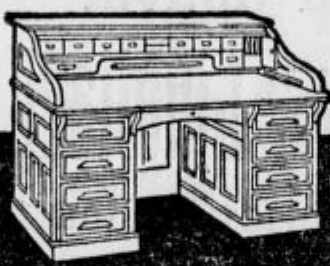
DEŽNIKE IN SOLNČNIKE
domačega izdelka 52-1
priporočam po najnižji ceni in najboljši
kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
-- prečastiti duhovščini --
JOSIP VIDMAR
-- v Ljubljani --
Pred Šofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4.
- Popravila točno in ceno. -

= Fotografski umetni zavod =
Avg. Berthold
Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.
Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.
— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Glogowski & Komp.
c. in kr. dvorna založnika
Dunaj I. Franz-Josefs-Kai 15 in 17
454 34-1 priporočata

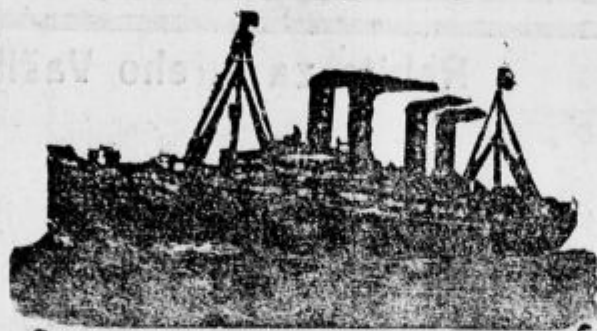

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.
kakor tudi pisarniške po-
trebščine, pohištvo, n. pr.
amerikanske pisalne mize
ki so izredno praktične
:: za porabo. ::
Prospekte zastoj in poštne prosto.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

BREMENA
v
NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

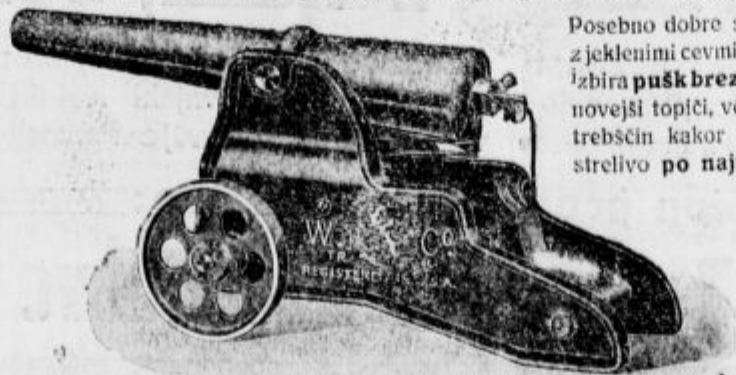
Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasniti točno in brezplačno. Postrežba pošena, realna in solidna.
Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani
Židovska ulica št. 8

priporočam svojo veliko zalogo najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi
belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, katere presegajo glede dela in tudi
glede strele vse druge puškarne izdelke.

Posebno dobre so lahke trocevke in puške
z jeklenimi cevmi za brezdimni smodnik. Velika
izbira pušk brez petelinov (Hammerless). Naj-
novejši topiči, velika zaloga vseh lovskih po-
trebščin kakor tudi potrebščin za ribiče,
strelivo po najnižjih cenah na razpolago,

Popravila izvršujem naj-
ceneje, točno in zanesljivo
v lastni delavnici. Od zunaj
naročenostvari odpošiljam
s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastoj
in poštne proste.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 260,
belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8,
sivega puha K 8, belega K 10, pravega puha K 12, od
5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napel-
njene, iz zelo
gostega jarko trpeznega rdečega, modrega, belega ali
rumenega inlet-nanking-bla, 1 pernica vel. 180x115
cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako
lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 24, s puhom
K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3,
K 350, K 4. Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20;
vzglavnica 90x70 ali 90x80 cm K 250, 5-53. Spod.
pernica iz gradla 180x116 cm K 13-15. Razpošilja
proti povzetju poštne, prosto pri naročilu od 10 K dalje.
M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. —
Ceniki o zimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem
F 716 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

Stoj prijatelj!

1068 Preden kupiš ali izposodiš
klavir ali harmonij
potrudi se še k rodoljubu, edini narodni tvrdki
ALFONZ BREZNIK Gradišče 11
(mestna hiša)
Prepričaj se o blagoljubnosti in najtrpežnejši konstrukcijski
mojih instrumentov iz prvotnih najboljših tvornic.

Najcenejši in najhitrejši

Jamstvo deset let

Kot strokovnjak in učitelj Glasbene Matic in zaprišežen
izvedenec c. kr. deželne sodnije jamčim za vsak instrument,
ki sem ga preizkusil sam. —
Prodaja proti ceniku z izrednim popustom
tudi na najmanjše obroke brez zadatja

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj A. REPIČ,
sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Perje za postelje in puh

3092 priporočam po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Priporočam se:

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi
mesta. — Sobe za tujce od 1:20 K naprej.
restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po zni-
žani ceni. 484 52-1

Motorje najboljšega
sistema,
mline in stiskalnice
za grozdje in sadje.

Železne blagajne,
stavbene potrebščine

in vso železnino

dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino
Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije
Terezije cesta št. 1.

Izdelovanje umetnega kamena: cevi za kanale in vodovode, stopnice, mozaične in hidravlične **metallique-plošče** za tlakove v raznih vzorcih, podboji, nagrobni spomeniki in okvirji, postamenti, balustrade, ornamenti, fačade; naprava železno-betonskih stropov, mostov in načrte zanje po inženirju-strokovnjaku.

Betonsko podjetje
Tvornica umetnega kamena in marmorja
ZAJEC & HORN
 Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73.
 Filijalka na Pešati, p. Dol pri Ljubljani.

Nikomur še ni bilo žal, kdor je poskusil prekrasne plošče iz umetnega marmorja (**Carralyt-patent**) za obhajilne mize, oltarje, za prevleko stebrov in celih sten v cerkvah, vilah, prodajalnah itd.; najpopolnejše nadomestilo naravnega marmorja. Opozorjamo na pat. **Ceolitne plošče**, krasno, a ceno nadomestilo glaziranih porcelanskih plošč za obkladanje sten v kopalnih sobah, kuhinjah, za mizne plošče, podoknice (Fensterbänke), za zunanje dežju izpostavljene stene itd. **Terrazzo-tlakovi**; **Ksilolith** (kamenoles) je izmed najmodernejših tlakov: tiha hoja, topel, brez špranj, higijsen, nezgorljiv, v raznih barvah, lepši in trpežnejši nego parket.

Ugodna prilika! Sode od finega špirta

iz hrastovega lesa, krasni izdelek tovarne špirta, zelo močne in trpežne, deloma popolnoma nove, deloma enkrat rabljene po 300, 350, 400, 600 do 700 litrov za takojšnjo rabo vsakih vrst vina najboljše priporočljive, **odda** po prav nizkih solidnih cenah trvdka 3320 20 1

Iv. A. Harimanna nasl.
Aug. Tomažič
 Ljubljana, Marije Terezije cesta

Za zimsko sezono: fino izdelane suknje, kratki in dolgi kožuhi, moderne obleke od 24 k naprej, angleške obleke lastnega izdelka, posamezne hlače, fini deški plašči in krasni kostumi za dečke v velikanski izberi. - Stalne, na vsakem predmetu označene cene. — Velikanska zaloga blaga za naročila po meri.

A. Hunc

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Podružnica:

Jesenice (Gorenjsko).

Najstarejša slovenska trdka te stroke.
 Obstoji že nad 38 let.

R. Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
 Ljubljana, Wolfova ul. 4

si usojla javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrsne bandere, baldahine, plašče, kazuie, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavlja se hitro in najpoštenjšo postrežbo, prost. da se pri naročilih izvoli ohraniti na prvo domačo trdka. 26-1

Pri graščini Predvor, pošta Tupaliče, se bo oddalo meseca decembra t. l. okoli

20 m³ kledov lipovega lesa.

Ponudbe se sprejemajo pod »Lipa« glavna pošta Ljubljana poste restante. 2768 6-1

Slovenska trdka obuval „Združenih čevljarjev v Ljubljani“

Wolfova ulica 14 Wolfova ulica 14

priporoča sl. občinstvu svojo veliko zalogo za jesensko in zimsko sezono vseh vrst najmodernejših čevljev za gospode, dame in otroke, kakor tudi za turiste in telovadce ter razne čevlje za dom. Prave ruske galoše, dokolenice (gamašne) in vse v to stroko spadajoče potrebščine. Naročila po meri in popravila se okusno, točno in solidno izvršujejo v lastni delavnici. — Zahtevajte cenike.

1133

Zasebniki
 Trgovci
 Krosnjari } naj ne zamude ugodne prilike za naročbo

ostankov

naravnost iz tkalnice!

1884 Posebna ponudba: 12-1
 40 met. oksforda za srajce, cejra za obleke, plave tkanine za predpasnike in bluže. Prva kakovost, **pristno barveno le K 15-40**, 40 met. rumbarške tkanine, kreas-platna, kanafasa, zajamčeno prva kakovost, pralno, le **K 18-40**, 1 kos 150/200 cm rjuh, zajamčeno platno, brez konkurence, za le K 2-25. Brisače 40 cm široke, 1 m dolge, za samo 32 vin. 1 dvanajstoric robcev z atlas-robom K 1-25. Pošilja se po povzetju. Kompl. zavoj 5 kg povsod franko. Za neprimerno denar nazaj in se povrne tudi poštnina, torej nikak riziko. Prosim, da se ne zamenja moja trdka s podobno se glasečimi, ki pošiljajo neporabno blago, ne vračajo poštnine pri vrnjenem blagu, in so le kramarji. — Obrne naj se vsak na Julija Müllerja tkalnice, Heřm. Město, Češko.

Edini ugoden nakup! ostankov!

40 metrov cejra, barhenta, flanel, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franko po povzetju za **18 kron** slovitno znana 509 izvozna trdka 52-1

V. J. Havlíček a bratr
 v Poděbradích, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec. gospod V. J. Havlíček a bratr, Poděbrady. Zadržno pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošijte mi še 40 metrov ostankov! ... Spoštovanem V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra), posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

Rabite za streho Vaših hiš

2923 24-1

Eternit

ŠKARIL.

ETERNIT TOVARNA LUDWIG V. HATSCHEK LINZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA NYERGES-UDFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika Teodorja Korna, krova in klepar-skega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strešniki, kleparska in krovna dela iz različnega blaga.

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priležnosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

Znamka **F. L. P.**

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno
sodo in stearinske sveče

Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

z
:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

3145 52-1

Največja in
najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem,
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

VODOVODI
kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tekniške ocene in načrti
zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavi: Lachnik, Ljubljana.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško
priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavratel „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Ustanovljena leta 1882.

Telefon šte. 185

Telefon šte. 185

Ustanovljena leta 1882.
Pošne hranilnice račun šte. 828-405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadržnem domu **v Ljubljani** na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 71,417.344-75

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje poso-
jilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čehovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17,102.911.27

Upravno premoženje K 17,519.983-93

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez

amortizacije; na menice po 6 1/2 %

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj

in praznikov. 52-1

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
„Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna
postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“ 188 (52-1)

Ponudimo vsako poljubno množino

490

Zarezane strešnike (prve vrste) za priležati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko

se najtopleje priporoča
za vsa cerkvena dela.
Velikanska zaloga svetih
razpel. -- Novi zanimivi
slovenski ceniki zastonj
in franko. -- Postrežba
solidna in hitra. 1818 26-1

Radi prezidave cerkve se prodajo

orglje

3415 3-1

u Kadečah pri Zidanem mostu. Cena
po dogovoru. Fr. Hiersche, župnik.

Zobozdravnika Schweigerja
še zboljšana usna voda

Tacitol

povzroči prijeten hladilen okus v ustih, uniči
nastale bakterije, odstrani slab duh, tudi pri
kardicah, je nenadomestljivo sredstvo zoper
zobobol, ker s tinkturo brez primesi vode
napojena bata v bolni zob vložena takoj
omili bolečino.

Tacitol 2759 1

ne bi smela nobena hiša pogrešati!

Podrobnejša navodila daje popis,
ki je vsaki steklenici priložen.

Cena steklenici je 1 K 60 vin.

Dobi se v lekarnah gospodov: Bohinc,
Piccoli, Sušnik, Trnkoczy; pri drogistu
g. Kancu in vseh večjih prodajalnah.

Naročila od 4 steklenic dalje se razpošiljajo
poštne prosto.

Dobro ohranjen

GLASOVIR

se takoj po ceni prodaja. Več se
izve Stari trg št. 21/I. 3-1

Skupna rezerva sklepom 1908

čez stotridesettisoč kron.

Upravno premoženje sklepom 1908 čez

tri milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 600.

Glavna Posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{3}{4}$ 0/0

t. j. K 475 na vsaki 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige brez
odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se
obrestovanje pretrgalo.

Ima domače hranilnike.

Uradne ure od 8. do 12 dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani. 3418

Račun poštne hranilnice štev. 49086.

Telefon štev. 135.

POZOR!

Vedno velika zaloga klobakov.
kakor tudi čepic lastnega izdelka.

Kupite kože vseh divjačin po
najnižjih dnevnik cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst
kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožu-
hovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta štev. 21

Izdelane postelje iz rdečega postelnega in-
leta, prav dobro napolnje-
ne. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm
široka K 10-; 12-; 15-; in 18-; 2 metra
dolga, 140 cm široka K 15-; 15-; 18-; 21-;
Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3-; 350
in 4-; 50 cm dolg, 70 cm širok K 450 in 550. Izdelujem
tudi po kakršnikoli dragi meri. Tridelni modroci iz žime
za eno posteljo K 27-; dvojni K 33-; Pošilja se poštno
prosto po povzetju od K 10- naprej. Zmenja ali nazaj
se vzame proti povratni poštnih stroškov. 3434 0-1
BENEDIKT SACHSEL, Lohes 910 pri Pizsu, Četko.

**Zaradi selitve
v večje mesto se prodaja
dobro
idoča pekarija**

z dva in pol orala zemljišča, vse mo-
dernno urejeno in brez konkurence, dnevna
prodaja za 100-140 K. Prodaja se vse sto-
ječe in ležeče za 22.000 K. Potrebno plačilo
znaša samo 7000-8000 K.

Vpraša naj se pri g. Simonu Berghaus,
pekovski mojster, Gornja Poljskava pri
Pragarskem (Slajersko). 3376 2-1

Božič 1909!

New-York in London nista priznala niti evropski
celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svo
svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči.
Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsako-
mur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13-80 in sicer:

- 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno
angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrno zajemalico za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalico za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13-80.
Vseh 42 predmetov je poprej stalo K 80-
ter jita je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni
K 13-80. Američansko pat. srebro je znano, je
skozinsko bela kovina, ki obdrži bojo srebra
25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da
le-ta inerat ne temelji na nikakršni slepariji,
zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu
ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka
znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike,
da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno
prikladno kot prekrasno

božično in novoletno darilo.

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v **A. Hirschberg-a**

eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstrasse 19 S. L. Telefon 14597

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se

znesek naprej vpošlje. — Čistilni prašek za njo

20 vin. — Pristno le z zraven natis-
njeno varstveno znamko (zdrava

kovina). — Izvleček iz pohval. pi-
sem: Bil sem s pošiljateljico krasne

garniture jako zadovoljen. Ljub-
ljana. Otton Bartusch, c. kr. stolnik

v 27. pešpolku. — S pat. srebr-
garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc,

dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v

gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi poš-
ljete še eno. Sent Pave pri Preboldu. Dr. Ka-

miljo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. —

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zado-
voljen. Mihael Kovarčević, ravnatelj pomožn.

uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo,
22. oktobra 1909. 3208 3-1

**Za božično darilo,
koncert v hiši!**

Zajamčeno po 5 minutah, brez učenja zna vsakdo najtežje umetniške komade, kakor overture,
opere, valčke, koračnice, pesmi itd. na ta glasovir igrati. Mogoče ga je postaviti v vsak prostor brez
obratnih stroškov.

P. n. duhovniki, učitelji, uradniki, predysem taki, kateri so na deželi ter umetniškim izvajanjem in
predstavam izključeni, je najtoplejšje priporočati, kajti godba povzroča veselje, olajša življenje, krepi
um in nudi izvrstno zabavo.

Na zahtevo ceniki zastonj, tudi si lahko vsakdo osebno ogleda vse pri

3386 (1)

SIMONU KMETETZU, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Dobavitelj godbenih automatov, električnih glasovirjev, orkestrionov itd.

Daje po

4 $\frac{1}{2}$ 0/0

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje **po 4 $\frac{1}{2}$ 0/0** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K
čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hra-
nilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predjume** na osebni
kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadožnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.